

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog

29. travnja 2022.

broj 79



TEMA BROJA

Međunarodni skupovi, konferencije i festivali na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

str. 8-10



IZ PERSPEKTIVE STRANIH STUDENATA-O STUDIRANJU NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

str. 6



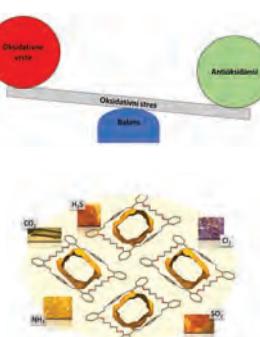
Razgovor

prof. dr. sc. Borislav Miličević,
privremeni dekan Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi

**Veleučilište u Požegi
dovoljno je sazrelo i potpuno
spremno za sljedeći korak
u svojem razvoju**

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

str. 4-5



str. 7

Predstavljamo projekt Pravnoga fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+ i istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju te institucijske projekte Odjela za kemiju

Izvanredna sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 7. travnja 2022. godine

Odluka o osnivanju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o osnivanju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na temelju Elaborata o opravdanosti osnivanja i načinu ustroja Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat je utvrdio ispunjenost uvjeta i opravdanost osnivanja Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi kao javne ustanove i fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Davanje suglasnosti prof. dr. sc. Vladi Gubercu, rektoru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za potpisivanje Ugovora o međusobnim pravima i obvezama između Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Veleučilišta u Požegi

Na temelju pozitivnog Mišljenja Odbora za finansijsko poslovanje i proračun, Senat je donio Odluku o davanju suglasnosti prof. dr. sc. Vladi Gubercu, rektoru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za potpisivanje Ugovo-



ra o međusobnim pravima i obvezama između Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Veleučilišta u Požegi. Ugovorom se uređuju međusobna prava i obveze između Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Veleučilišta u Požegi uz suglasnost osnivača Veleučilišta u Požegi, odnosno Ministarstva znanosti i obrazovanja koje obavlja prava i dužnosti osnivača Veleučilišta u Požegi, u svezi s pitanjima prijenosa akreditiranih studija, prijelaza studenata, pitanja prijelaza zaposlenika te prijenosa arhive, sredstava za rad, finansijskih sredstva, opreme i knjiga te korištenje prostora i opreme s Veleučilišta u Požegi na novu ustanovu Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Odluka o imenovanju privremenog dekana Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat je donio Odluku o imenovanju prof. dr. sc. Borislava Miličevića, redovitog profesora u trajnom zvanju, privremenim dekanom Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na vrijeme od jedne godine. Privremeni dekan obavit će pod nadzorom osnivača - Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pripreme za početak rada Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi.

Najduže putovanje - Prva plovidba oko svijeta

Španjolska kulturna akcija i Ministarstvo kulture i sporta Kraljevine Španjolske u suradnji s Veleposlanstvom Španjolske u Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organizirali su na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti izložbu pod nazivom „Najduže putovanje - Prva plovidba oko svijeta“. Izložbu je 31. ožujka 2022. otvorio veleposlanik Kraljevine Španjolske u Republici Hrvatskoj, N. E. g. Alonso Dezcállar Mazarredo,

a nazočne je u ime Sveučilišta u Osijeku pozdravila prorektorica za znanost i međunarodnu suradnju, prof. dr. sc. Sonja Vila. Izložba predstavlja put preko Atlantika koji je 1519. godine započeo Ferdinand Magellan, a završio Juan Sebastián Elcano. Kronološki je opisan tijek pothvata koji je ujedno nesvakidašnja avantura. Osim toga, petnaest eksponata otkriva nam i ljudsku dimenziju pomoraca koji su krenuli u nepoznato, prošli sva iskušenja i vratili se, izmijenivši na neki način tijek

povijesti. Kustosi izložbe „Najduže putovanje - Prva plovidba oko svijeta“ su Antonio Fernández Torres, Guillermo Morán Dauchez (Archivo General de Indias), i Braulio Vázquez Campos (Archivo General de Indias). I na kraju, važno je spomenuti da je od prvog predstavljanja u Sevilli 2019. godine izložba obišla mnoge španjolske i svjetske gradove. U Republici Hrvatskoj je osim Osijeka ova zanimljiva izložba bila postavljena u Dubrovniku, Zagrebu, Splitu, Rijeci i Zadru.



Medunarodni znanstveni skup o životu i djelu fra Grge Martića 8. travnja 2022., Đakovo

Emina BERBIĆ KOLAR

*"Teško narodu bez ljubavi
bratske kao Bosni bez zemlje
Hrvatske"
fra Grge Martić*

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku te Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organizirali su međunarodni znanstveni skup "S guslama kroz gromovni vijek" - Novi pristup životu i kulturnom djelovanju fra Grge Martića (24. 1. 1822. - 30. 8. 1905.) o 200. godini njegova rođenja. Skup je održan u Središnjoj biskupijskoj i fakultetskoj knjižnici u Đakovu 8. travnja 2022. Međunarodni znanstveni skup otvorio je prof. dr. sc. Pero Aračić, upravitelj Zavoda u Đakovu. Pozdravne govore uputili su pomoćni biskup Ivan Čurić, akademkinja Vlasta Pilizota, voditeljica i upraviteljica Zavoda HAZU u Osijeku te prof. dr. sc. Damir Matanović, dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku.



Na znanstvenom skupu sudjelovalo je deset izlagачa s osam izlaganja: "Bosna sredinom 19. st. u djelima fra Grge Martića" prof. dr. sc. Damira Matanovića, "Prigodnice fra Grge Martića biskupu Josipu Jurju Strossmayeru" prof. dr. sc. Ružice Pšihistal, "O jeziku Zapamćenja fra Grge Martića" prof. dr. sc. Mate Artukovića i Ivana Stipića, prof. te "Bibliografski pregled tiskanih djela i

rukopisa fra Grge Martića te rada o njegovu životu i djelu" Ankice Landeke, dipl. teol. i Tihonije Zovko, dipl. teol. Budući da je 8. travnja bio smrtni dan pokojnoga biskupa J. J. Strossmayera, nakon radnoga dijela međunarodnoga znanstvenoga skupa, izlagaci i gosti uputili su se na Strossmayerov grob na koji su položili cvijeće i izmolili zadušne molitve.

ODRŽAN 5. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP EUROPSKI REALITETI S KROVNOM TEMOM „MOĆ“

U Osijeku se okupilo gotovo 150 sudionika iz 11 zemalja svijeta



Tomislav LEVAK

Dana 25. ožujka 2022. godine u prostorijama Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Doktorske škole Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održan je 5. međunarodni znanstveni skup Europski realiteti pod krovnom temom "Moć".

Na svečanom otvorenju u Auli Rektoralu Sveučilišta okupili su se predstavnici organizatora, suorganizatora i partnera, akademske zajednice, jedinica lokalne samouprave te nacionalnih, lokalnih i regionalnih institucija. Nazočne su pozdravili izv. prof. dr. sc. Krešimir Purgar, prodekan za znanost i projekte Akademije, zatim Vladimir Ham, pred-



sjednik Gradskog vijeća Grada Osijeka, te red. prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. "Sudionici ovoga skupa razmatraju koje su to izvedbe moći, gdje se ona pojavljuje, u kojim društvenim segmentima i na koji način ju možemo prepoznati, pogotovo ako je ona nevidljivo sredstvo manipulacije. Utoliko je ova bijenala konferencija i vrlo aktualna", istaknuo je prodekan Krešimir Purgar.

U okviru skupa, posredstvom Zoom kanala, organizirana su

tri online plenarna predavanja troje uglednih inozemnih stručnjaka. Dr. sc. Ivana Nobilo, dekanica Swiss School of Business and Management u Ženevi (Švicarska), govorila je na temu "Cultural Differences on Customer Service Expectations in Switzerland", prof. dr. David Freedberg s Columbia University (Sjedinjene Američke Države) održao je predavanje pod naslovom "The Power of Images", a prof. dr. Joaquin Barriendos s Universidad Andina Simon Bolívar (Ekvador) izlagao je na temu "Spectral Power: Violence, visibility and disappearance".

Konferencija je okupila gotovo 150 sudionika iz 11 zemalja (Sjedinjenih Američkih Država, Ekvadora, Indije, Švicarske, Belgije, Njemačke, Portugala, Slovačke, Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske) s četiriju kontinenata koji su održali gotovo 80 izlaganja u različitim područjima, podijeljenih u tri osnovne tematske cjeline: Moć i digitalni univerzum - medijski, obrazovni i društveni aspekti; Moć u pravnom, ekonomskom i znanstvenom okruženju te Moć u kulturnom i umjetničkom prostoru i produkciji.



OSNIVANJE ZAVODA ZA ISTRAŽIVANJE NARODNOSTI I MANJINA PRI FAKULTETU ZA KULTUROLOŠKE ZNANOSTI, OBRAZOVANJE I REGIONALNI RAZVOJ IZ SZEKSZÁRDA
(Faculty of Cultural Sciences, Education and Regional Development)
Sveučilišta u Pečuhu

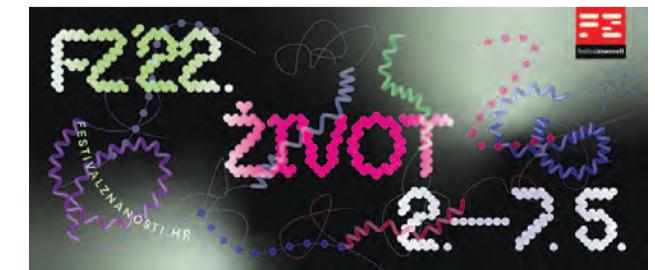
Emina BERBIĆ KOLAR

Dana 13. travnja 2022. održana je znanstvena konferencija pod nazivom *Narodnosti i manjine u Hrvatskoj i Mađarskoj* kojoj je cilj bio okupiti znanstvenike i stručnjake iz Republike Hrvatske i Republike Mađarske kako bi progovorili o toj vrlo važnoj temi položaja nacionalnih manjina u dvjema državama. Konferencija je organizirana u povodu osnivanja *Zavoda za istraživanje narodnosti i manjina pri Fakultetu za kulturološke znanosti, obrazovanje i regionalni razvoj* iz Szekszárd, Sveučilište u Pečuhu. Svečanosti otvaranja Zavoda nazočila je i prodekanica za nastavu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar s izlaganjem *O društvenoj ulozi Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i položaju studenata pripadnika nacionalnih manjina*.

Posjetite ovogodišnji Festival znanosti

Lidija GETTO

200 aktivnosti koje će se održavati online i uživo. Podsjetimo, Festival znanosti se u Republici Hrvatskoj kontinuirano organizira od 2003. Tema se određuje na nacionalnoj razini, u pravilu je univerzalna i kao takva se uklapa u sva područja znanosti. Tijekom manifestacije, kojoj je cilj približiti znanost javnosti, znanstvenici i studenti popулarnim predavanjima, radionicama, raspravama, izložbama i drugim događajima daju doprinos popularizaciji znanosti i motiviranju mladih ljudi na istraživanje i stjecanje novih znanja. Veselimo se ovogodišnjem Festivalu znanosti i Vašem dolasku



PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

**Predstavljamo projekt
Pravnoga fakulteta
Osijek u okviru
programa Erasmus+
i istraživanja u okviru
projekta Znanstveni
centar izvrsnosti
za personaliziranu
brigu o zdravlju te
institucijske projekte
Odjela za kemiju**

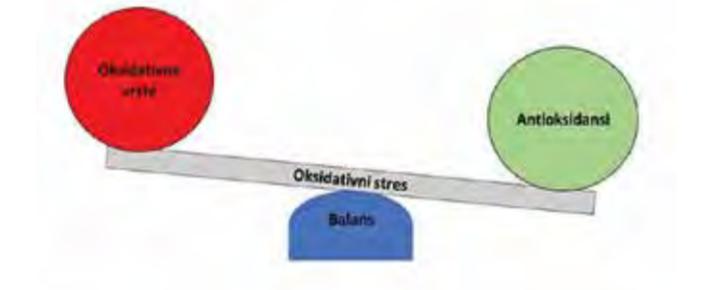
ODJEL ZA KEMIJU SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Istraživanja u okviru projekta: Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju (KK.OI.I.1.OI.0010)

- Nositelj projekta: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Voditelj projekta na Odjelu za kemiju: doc. dr. sc. Aleksandar Sećenji
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 5 godina (1. 6. 2017. do 31. 5. 2022.)
- Suradnici na projektu: Pavo Živković, doktorand/assistant; izv. prof. dr. sc. Mirela Samardžić, doc. dr. sc. Olivera Galović, dr. sc. Mateja Budetić, Sanja Petrušić
- Partneri na projektu: Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Biološki fakultet, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu; Dječja bolница Srebrnjak; Specijalna bolница Sveti Katarina; Genos Glycoscience Research Laboratory; Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; Medicinski fakultet u Osijeku; Odjel za kemiju; Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Opis projekta

Odjel za kemiju dio je jedne od dviju znanstvenih jedinica Znanstvenog centra izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju. Centar je interdisciplinarni centar iz područja biotehničkih i biomedičkih znanosti. Sastoji se od dvojice znanstvenih jedinica - Znanstvene jedinice za istraživanje u glikozanostima i Znanstvene jedinice za istraživanje, proizvodnju i medicinsko ispitivanje funkcionalne hrane čiji je dio i Odjel za kemiju. Znanstvene jedinice za istraživanje, proizvodnju i medicinsko ispitivanje funkcionalne hrane sastoje se od četiri skupine istraživača i to od istraživačke skupine Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, Medicinskog fakulteta u Osijeku i Odjela za kemiju. Cilj je te znanstvene jedinice proizvodnja i medicinsko ispitivanje funkcionalne hrane. Proizvodnja funkcionalne hrane uključuje obogaćivanje s funkcionim sastojcima kao što su omega-3 masne kiseline, lutein, vitamini E i selenium te obogaćivanje piletice mase funkcionalnim sastojcima kao što su karozin, omega-3 masne kiseline i lutein. Po svojoj definiciji funkcionalna hrana jest ona koja ima potencijalno pozitivan utjecaj na ljudsko zdravlje osim samo osnovnih nutritivnih vrijednosti. Funkcionalna hrana, u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti, proizvodi se na potpuno prirodan način obogaćivanjem ishrane kokoši. Ispitivanje tako proizvedene funkcionalne hrane uključuje mjerjenje fiziološki aktivnih sastojaka u pilećem mesu, jajima i u konačnicima u humanini uzorcima. Glavni je cilj proučavanje utjecaja tako pripremljene funkcionalne hrane na kardiovaskularne funkcije i imunološki sustav kod zdravih ispitanika, sportaša i nesportaša te kod kardioloških bolesnika. Zadatak je istraživačke skupine Odjela za kemiju unutar znanstvene jedinice mjerjenje fiziološki aktivnih sastojaka te razvoj metoda za određivanje ukupnog antioksidacijskog kapaciteta te razvoj minijaturiziranog uređaja. Antioksidansi su tvari koje imaju sposobnost odgoditi ili u potpunosti sprječiti proces oksidacije do kojeg može doći pod utjecajem atmosferskih kisika ili reaktivnih kisikovih vrsta. S obzirom na to odakle potječu, mogu se podijeliti u dvije skupine: endogene i egzogene. U endogenu skupinu antioksidansa ubrajaju se antioksidansi koji se nalaze u našem tijelu: enzimski i neenzimski. Enzimski su katalaza, superoksid dismutaza i gluta-



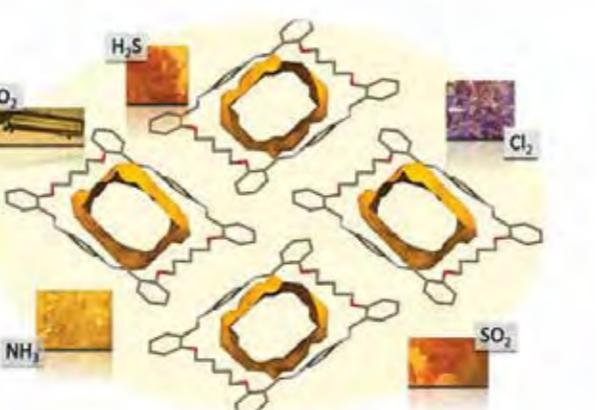
Slika 1. Simbolični prikaz ravnoteže antioksidansa i oksidacijskih vrsta

Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

- Vrijednost projekta: 27.000,00 kuna
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 3 godine (1. 7. 2020. do 1. 7. 2023.)
- Istraživački tim: doc. dr. sc. Tomislav Balić (voditelj projekta), Ivana Balić, stručni savjetnik Milenko Korica, asistent i studenti diplomskog studija Odjela za kemiju

Opis projekta

Štetne emisije stakleničkih plinova, CO₂, SO₂, NOx uslijed ljudskog djelovanja jedan su od glavnih uzroka klimatskih promjena. Također, posljednjih 50-ak godina industrijske (r) evolucije obilježeno je drastičnim povećanjem koncentracije teških metalova, radioaktivnih elemenata i ostalih onečišćivača na različitim lokacijama diljem svijeta. Objekat kategorije tih okolišnih onečišćivača imaju trajni i razaračući utjecaj na ljudsko zdravlje. Makrociklički su spojevi kemijske vrste koje odlikuju mogućnost selektivnog vezanja metalnih kationa, aniona i neutralnih kemijskih spojeva, poput stakleničkih plinova. Upravo makrociklički spojevi zbog svojih osobina predstavljaju moguće rješenje za smanjenje koncentracije štetnih elemenata u prirodi. Uz izravnu primjenu tih spojeva za uklanjanje toksičnih elemenata iz okoliša moguće ih je primijeniti i za selektivnu recikliranje metalnih kationa, poglavito kationa plemenitih metala (Au, Ag i Pt). Makrociklički je spoj ciklička makromolekula ili ciklički dio makromolekule. Makrociklički ligand definira se kao polidentantni ligand koji se sastoji od najmanje devet atoma u prstenu od kojih su najmanje tri donorna atoma. Makrocikličke su Schiffove baze vrsta makrocikličkih spojeva koji u svojoj gradnji sadrže C=N funkcionalnu skupinu. Odrednica je svih makrocikličkih kompleksa, pa tako i makrocikličkih Schiffovih baza, velika termodinamička stabilnost koja se naziva *makrociklički efekt*. Makrociklički se sustavi dijele na dva načina: (i) s obzirom na vrstu u broj donornih atoma (aza, tia, oksa, oksa-aza i drugi); (ii) s obzirom na oblik i funkcionalne skupine koje su vezane za kostur ili pak supramolekulski motri koji povezuje molekule u kristalu (anulen, krunasti eteri, kriptandi, sterandi, bis-makrocikli, pendant makrocikli, makrocikli s odjelicima i drugi). Pendantni makrocikli (makrocikli s "privjescima") zasebno su skupina makrocikličkih spojeva. Sastoe se od osnovnog kostura makrocikličkih spojeva na koji se odredenim kemijskim reakcijama dodaju "privjesci". Uobičajeno se tu



Slika 2. Makrociklička Schiffova baza s inkludiranim plinovima

Sinteza i karakterizacija pendantnih makrocikličkih spojeva i njihovih kompleksa

- Nositelj projekta: Odjel za kemiju Sveučilišta

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnom broju Glasnika predstavili smo prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+: "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE", a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović.

Na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provode se istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju i srednja institucija koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje istraživačkih projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobražba novih doktora znanosti", projektna Agencija za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospoznavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (Eu-

ropean Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnom broju Glasnika predstavili smo prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+: "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE", a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović.

Na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provode se istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju i srednja institucija koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje istraživačkih projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobražba novih doktora znanosti", projektna Agencija za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospoznavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (Eu-

ropean Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnom broju Glasnika predstavili smo prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+: "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE", a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović.

Na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provode se istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju i srednja institucija koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje istraživačkih projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobražba novih doktora znanosti", projektna Agencija za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospoznavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (Eu-

ropean Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnom broju Glasnika predstavili smo prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+: "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE", a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović.

Na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provode se istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju i srednja institucija koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje istraživačkih projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobražba novih doktora znanosti", projektna Agencija za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospoznavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (Eu-

ropean Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnom broju Glasnika predstavili smo prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru programa Erasmus+: "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE", a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović.

Na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provode se istraživanja u okviru projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju i srednja institucija koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje istraživačkih projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobražba novih doktora znanosti", projektna Agencija za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospoznavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (Eu-

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

"SOUTH AND EAST EUROPEAN COMPETITION LAW CENTER OF EXCELLENCE - COMPETITION LAW COE"

- Nositelj projekta: Pravni fakultet Osijek
- Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Dubravka Akšamović
- Vrijednost projekta: 98.872,00 € (cca 750.000,00 kn), (EU sufinanciranje 79.098,00 €)
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 3 godine (1. 2. 2022. do 31. 1. 2025.)
- Izvor financiranja: Erasmus+, Jean Monnet aktivnosti u području visokog obrazovanja

Opis projekta

Ravnatelj Osijek dobio je prestižan projekt "South and East European Competition Law Center of Excellence - Competition Law COE" u sklopu kojeg će se u Osijeku uspostaviti Centar izvrsnosti za zakonodavstvo EU-a o pravu tržišnog natjecanja i državnim potporama. Voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dubravka Akšamović s Pravnog fakulteta Osijek, a uz nju u projektu sudjeluju i brojni drugi domaći stručnjaci iz tržišnog natjecanja i državnih potpora. Prof. dr. sc. Dubravka Akšamović s Pravnog fakulteta Osijek i dr. sc. Aleksandar Erceg s Ekonomskog fakulteta Osijek, prof. dr. sc. Sinisa Špoljar s Pravnog fakulteta Rijeka, izv. prof. dr. sc. Jasmina Pećotić Kaufman s Ekonomskog fakulteta Zagreb, doc. dr. sc. Lidija Šimunović s Pravnog fakulteta Osijek te dr. sc. Mirta Kapular, ravnateljica Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Osim hrvatskih znanstvenika, u Projektu sudjeluju renomirani znanstvenici i stručnjaci iz područja tržišnog natjecanja iz još 8 država južne i jugoistočne Europe i Sjeverne Makedonije i Albanije. Projektni će partneri u sklopu projekta sljedeće tri godine organizirati i koordinirati svoje sve projektnye aktivnosti, provoditi zajednička istraživanja i promicati inovativne edukativne nastavne metode i alatne u svrhu proučavanja aktualnih tema prava tržišnog natjecanja i državnih potpora relevantnih za EU integracije i ekonomske intervjene svih projektnih partnera. Cilj je Centra povezati akademsku i stručnu zajednicu u južnoj i istočnoj Europi i šire tako da Centar postane regionalno središte i primarna točka za akademsko istraživanje, nastavu, debatu i promišljanje u području prava tržišnog natjecanja i državnih potpora EU-a. Projektni će aktivnosti i rezultati istraživanja namijenjeni su studentima svih razina studiranja (diplomskim i poslijediplomskim); članovima akademске zajednice (svjetskim profesorima različitih akademskih profila); korporativnim odvjetnicima, nacionalnim (uglavnom upravnim sudovima) sudcima, lokalnim i nacionalnim kreativnim politikama, predstavnicima lokalne i nacionalne vlade, lokalnim poslovnim ljudima, službenicima za usklad

O studiranju na Sveučilištu u Osijeku - iz perspektive stranih studenata

Lidija GETTO

Uljetnom semestru akademске godine 2021./2022. na Sveučilištu u Osijeku boravi 65 studenata iz inozemstva. Od toga je 56 studenata na studiju, osam studenata na stručnoj praksi i studentica iz Meksika koja je na praksi u Službi za međunarodnu suradnju temeljem bilateralnog sporazuma Sveučilišta u Osijeku i Universidad Autónoma de Baja California. U nastavku donosimo kratke izjave i prve dojmone studenata koji su u ovom semestru na Sveučilištu u Osijeku.

● Keita Mukāne, Latvian Academy of Culture, Latvija

Kada sam se prijavila za Erasmus razmjenu, znala sam da želim otići u zemlju u kojoj do sada nisam bila. S obzirom na to da nisam nikada bila na jugu Europe, a oduvijek sam imala želju posjetiti Hrvatsku, odlučila sam se prijaviti za razmjenu u Hrvatskoj. Nisu me privlačile top destinacije, poput najvećih europskih zemalja i glavnih gradova, nego sam željela steći jedinstveno i drugačije iskustvo studentske razmjene u manjim sredinama. Drugi važan aspekt izbora Sveučilišta u Osijeku kao mojeg domaćina bio je osjećaj sigurnosti u gradu, ali i prihvatljivi troškovi života.



Keita Mukāne, Latvian Academy of Culture, Latvija



Vladimir Panev, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Sjeverna Makedonija



Alicia Quevedo Gómez, Universidad Autónoma de Baja California, Meksiko

Osijek je grad u kojem Sveučilište nudi studijske programe koji su slični mojoj studiji i ni jednog trenutka nisam požalila što sam izabrala Osijek. Hvala vam na susretljivosti i dobrodošlici!

● Vladimir Panev, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Sjeverna Makedonija

Odabrao sam Sveučilište u Osijeku za svoju Erasmus razmjenu na temelju preporuka koje sam dobio od kolega koji su ranije bili u Osijeku. Medicinski fakultet u Osijeku omogućio mi je stručnu praksu na svim kliničkim odjelima te sam time ispunio sve potrebne uvjete za završetak semestra. Osijek sam odličnih uvjeta rada, Osijek sam izabrao zbog bogate kulture, jedinstvene arhitektu-

re, kulinarске reputacije, ukusnog piva i prekrasnih ljudi!

● Alicia Quevedo Gómez, Universidad Autónoma de Baja California, Meksiko

Izabrala sam Osijek za svoju stručnu praksu jer sam željela boraviti u zemlji u kojoj se ne govoriti španjolski jezik, a u kojoj mogu poboljšati svoje

znanje engleskog jezika i naučiti što više hrvatskog jezika. Osim toga, važno mi je što je Osijek jeftiniji grad pa mi je stipendija dostatna za osnovne životne potrebe. S obzirom na to da sam iz Meksika došla sama u Osijek, pitanje sigurnosti bilo mi je jako važno, a Osijek smatram najsigurnijim gradom koji sam mogla izabrati.

Usavršavanje na Sveučilištu Universidade de Aveiro u Portugalu u okviru EU ERASMUS+ projekta PARFORCE

Davorin PENAVA

Uokviru projekta "PARTNERSHIP FOR VIRTUAL LABORATORIES IN CIVIL ENGINEERING - PARFORCE" (pr. broj: 2020-1-DE01-KA226-HE-005783) EU ERASMUS+ programa - Ključna mjera 2, čiji je nositelj Sveučilište Bauhaus-Universität Weimar, provedeno je usavršavanje studenata poslijediplomskog studija na Odjelu za matematiku Sveučilišta Universidade de Aveiro u Portugalu. Glavni je koordinator projekta Jun.-Prof. Dr.-Ing. Lars Abrahamczyk, a koordinator na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izv. prof. dr. sc. Davorin Penava.

Usavršavanje pod nazivom "Applied and Computational Mathematics in Engineering Application" pripada projektnoj aktivnosti "Advanced Training Course 2022", a namijenjeno je studentima u znanstvenom području tehničkih znanosti i znanstvenim poljima građevinarstva i temeljnih tehničkih znanosti te znanstvenom području prirodnih znanosti i znanstvenom polju matematike.

Cilj usavršavanja bila je obuka studenata u matematičkoj obradi vlastitim, ali i eksperimenata koji se provode na udaljenim viskom učilištima, odnosno obuka u virtualnom pristupu udaljenim laboratorijima koji su u posjedu opreme koju ustanova studenata ne posjeduje. Dodatno, razradeni su primjeri ishoda učenja i način provedbe virtualne laboratorijske nastave koja je poprimila posebnu važnost tijekom pandemije virusa COVID-19. Usavršavanje je provedeno u dva di-



jela: prvi dio u virtualnom okruženju od 7. veljače do 10. ožujka putem mrežnih platformi pohadalo je devet sudionika sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, a drugi dio u stvarnom okruženju u Aveiru u Portugalu od 14. do 18. ožujka 2022. god., pet od pretходnih devet studenata, i to: Hana Begić, mag. ing. aedif., Robert Bušić, mag. ing. aedif., Ana Perić, mag. ing. aedif., Domagoj Trajber, mag. ing. aedif. i Ivan Vrdoljak, mag. ing. aedif. (fotografija). Pozvana predavanja u okviru usavršavanja studentima održali su Filip Anić, mag. ing. aedif. pod naslovom "Experimental Setup of Out-of-Plane Drift-Driven Test Conducted on Rc Frames With and Without Infill Walls and Openings Monitored by Two Independent Systems" (prvi dio usavršavanja) i doc. dr. sc. Tihomir Dokšanović pod naslovom "Application of Three-Dimensional Digital Image Correlation in Civil Engineering" (drugi dio usavršavanja).

Studenti, polaznici usavršavanja, na temelju oglednog primjera eksperimenta, trebali su u okviru grupnog rada raščlaniti sadržaj i prilagoditi odabrani eksperiment (npr. pozarna otpornost konstrukcijskog elementa) virtualnoj laboratorijskoj nastavi i osmislići ishode učenja te izraditi model nastave.

Osim studenata i predavača s Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, sudjelovali su i studenti i predavači sa sveučilišta partnera na projektu, i to: Sveučilišta "Ruhr-Universität Bochum" u Njemačkoj, Sveučilišta "Universidade de Aveiro" u Portugalu i Sveučilišta "Sv. Kiril i Metodij" u Sjevernoj Makedoniji.

RAZGOVOR

prof. dr. sc. Borislav Miličević,
privremeni dekan Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Veleučilište u Požegi dovoljno je sazrelo i potpuno spremno za sljedeći korak u svojem razvoju

Igor MAVRIN

▼ **Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku nedavno ima novu sastavnicu - Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi, kojem ste Vi na čelu. Kako planirate pristupiti novoj ulozi i kakve planove imate za novi fakultet?**

Ulozi privremenog dekana pristupam odgovorno i s mnogo radnog i upravljačkog iskustva stičenog u poduzetničkom sektoru i sustavu visokog obrazovanja. Iskustvo vodenja visokog učilišta stekao sam kroz dosadašnji mandat dekana Veleučilišta u Požegi, prethodnica našeg Fakulteta, kao i tradicije visokog obrazovanja u Požegi s baštinom Academie Posegane. Aktivnosti ču novog Fakulteta planirati sustavno i strateški, a one će se temeljiti na informacijama o potreba ma tržista rada u tematskom području turizma, ruralnog razvoja i s njima povezanim djelatnostima. Razvoj fakulteta bit će fokusiran na suradnju s domaćim i stranim partnerskim fakultetima, znanstvenim i drugim institucijama, udru gama i lokalnom zajednicom. Predvjeti za stvaranje Fakulteta turizma i ruralnog razvoja vidljivi su u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030., Strategiji turizma Republike Hrvatske, Strategiji razvoja Veleučilišta u Požegi, Programu ruralnog razvoja Republike Hrvatske i strategijama županija u kojima se, kao jedan od najvažnijih strateških ciljeva, navodi razvoj turizma te poboljšanje turističke ponude i prepoznatljivosti lokalne zajednice.

Vjerujem da je turizam gospodarska djelatnost koja omogućuje razvoj urbanih i ruralnih sredina. Razvoj tih sredina, uz osmišljenu strategiju ulaganja i poticanja, stvara prilike i za razvoj drugih djelatnosti, privlači investitore, omogućuje zapošljavanje i značajan je izvozni proizvod. Fakultet turizma i ruralnog razvoja bit će institucija koja okuplja različite dionike u cilju realizacije tih važnih strateških ciljeva naše zemlje. Fakultet planiram uspostaviti kao ustanovu koja provodi visokoškolsko i cijeloživotno obrazovanje iz područja biotehničkih i društvenih znanosti. Pritom ču se fokusirati na znanstveni i stručni rad, osiguranje kvalitete, međunarodnu suradnju i suradnju s lokalnom zajednicom. To će stvoriti

preduvjete za brzo zapošljavanje naših studenata u sektor turizma i povezanim djelatnostima.

▼ **Novi fakultet nastao je preustrojem Veleučilišta u Požegi. Što se mijenja, a što će ostati isto?**

Prateći aktualne trendove, možemo utvrditi da je područje turizma i ruralnog razvoja perspektivno za uvođenje novih sveučilišnih studija. Navedena područja predstavljaju jednu od glavnih strateških odrednica Programskega razdoblja Evropske unije 2021. - 2027. Strategija gospodarskog oporavka EU-a naglašava turizam i ruralni razvoj kroz finansijsku alokaciju od 15 milijardi eura za jačanje Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj te jačanje ruralnih područja u provođenju strukturnih promjena. Tragom tih trendova, promjena i zaokret u strateškom smislu svakako je usmjeravanje Fakulteta prema znanstveno-istraživačkom radu, razvoju znanstvenih karijera nastavnika, međunarodnoj suradnji i prepoznatljivosti izdavačke djelatnosti. Važan utjecaj Fakulteta vidljiv je i u transferu tehnologija u gospodarstvo.

Promjene će se odraziti i u organizacijskom ustroju jer će se znanstveno-nastavne, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti ostvarivati na zavodima i katedrami kao temeljnim ustrojbennim jedinicama. Osim toga, doći će do ustroja novih ureda kao što je Ured za kvalitetu, Ured za projekte i međunarodnu suradnju, uspostave Centra za istraživanje i razvoj te razvoja spin off tvrtke.

Veleučilište u Požegi jedno je od najstarijih veleučilišta u našoj zemlji, a kroz proteklih 25 godina izvodilo je stručne studije iz područja društvenih i biotehničkih znanosti, razvijalo vlastite nastavne poligone i nastavne baze za provedbu stručne prakse, razvijalo suradnju s lokalnom zajednicom kroz stručne projekte te međunarodnu suradnju s drugim visokoobrazovnim institucijama, znanstvenim i gospodarskim subjektima iz cijelog svijeta. Institucija je kroz proteklo razdoblje dostigla visoku razinu kvalitete studijskih programa i razvila nastavničke i institucijske kapacitete o čemu svjedoče mnoge nagrade i certifikati kvalitete. Vjerujem da je Veleučilište u Požegi dovoljno sazrelo i potpuno spre



● Posebno ovim putem želi zahvaliti rektoru prof. dr. sc. Vladu Guercu, prorektoru prof. dr. sc. Dragi Šubariću, glavnoj tajnici Sveučilišta Zdenki Barišić, mag. iur., kao i dekanima partnerskih fakulteta koji su sudjelovali u izradi elaborata o osnivanju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi (prof. dr. sc. Jurislav Babić, prof. dr. sc. Boris Crnković i prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić) na kolegialnoj potpori i savjetima koje smo ugradili u njegovu realizaciju. Također, zahvaljujem svim djelatnicima Veleučilišta u Požegi na dosadašnjem doprinisu u radu i razvoju institucije. Sada, obogaćeni tim iskustvima, krećemo hrabro sa svim partnerima i dionicima u okruženju u razvoj obrazovnog sektora u turizmu kontinentalne Hrvatske s osnovnim premissama EU-a do 2030. godine: ruralno-održivo-zeleono-digitalno.

mno za sljedeći korak u svojem razvoju - preustroj u znanstveno-nastavnu sastavnicu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Fakultet turizma i ruralnog razvoja uz postojeće će stručne studijske programe izvoditi novi sveučilišni preddiplomski studij Turizam te će razvijati nove sveučilišne preddiplomske i diplomske studije iz područja turizma i ruralnog razvoja. Postojeći je nastavni kadar uz potporu institucije već u određenoj mjeri razvio svoje znanstvene kapacitete koji će dalje, kroz okrilje nove znanstveno-nastavne institucije, biti unaprijedjeni i usmjeravani u područje turizma i ruralnog razvoja. Infrastrukturni kapaciteti, prije svega Studentski dom, nastavni poligoni, zgrada Veleučilišta u kojoj se odvija većina nastavnog procesa kao i sva oprema i financijska sredstva prijeći će na Fakultet te će biti osnova za njegov daljnji razvoj i unapređenje. U okviru nove ustanove već sada planiramo nove stručne, znanstvene i infrastrukturne projekte koje će institucija realizirati u suradnji sa Sveučilištem, lokalnom zajednicom, nadležnim ministarstvima i kroz EU fondove.

▼ **Kako pokretanje studijskih programa sa specifičnim razvojnim temama poput turizma i ruralnog razvoja može utjecati na**

će studenti svakako unaprijediti gastronomsku ponudu koristeći se postojećom gastronomskom i enološkom baštinom te na njezinim temeljima razvijati turističku ponudu (gastroturizam i enoturizam) te poticati ostale selektivne oblike turizma (kulturni, zdravstveni, sportski, ruralni i vjerski) koristeći se turističkom atraktivnom osnovom, prirodnim bogatstvima i očuvanim okolišem, cjelogodišnjom sezonom te postojećim ruralnim sadržajima i tradicijom. Sve će navedeno povećati kvalitetu turističke ponude i osigurati veću prepoznatljivost brenda grada Požega na turističkom tržištu te dovesti do novog zapošljavanja i otvaranja novih poduzeća, obrta i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava temeljenih na turizmu kao djelatnosti.

▼ **Kojeg će profila biti stručnjaci koji će dolaziti s Fakulteta turizma i ruralnog razvoja? Koji profil studenata očekujete?**

Fakultet turizma i ruralnog razvoja obrazovat će stručnjake sukladno svojim studijskim programima. Preddiplomski stručni studij Enogastronomije nalazi se u području interdisciplinarnih biotehničkih znanosti i osposobljava studente za rad i profesionalno napredovanje u poslovnim subjektima koji se bave proizvodnjom i posluživanjem hrane i pića. Specifičnost je tog studija u tome što je jedini studijski program u hrvatskom visokoobrazovnom prostoru tog smjerenja, a da se temelji na prehrambenoj tehnologiji, gastronomiji, nutricionizmu i enologiji. Preddiplomski stručni studij Elektroničko poslovanje i programsko inženjerstvo pripada STEM području poslovne informatike. Navedeni studij omogućava studentima slijediti izradu ekonomskih temelja za samostalno obavljanje poduzetničke djelatnosti te ih priprema za buduće zadatke iz područja informatičkih djelatnosti.

Osim toga, završeni će studenti usvojiti osnovna i napredna znanja iz područja programskog inženjerstva te će znati razvijati softverska rješenja, baze podataka i primijeniti osnove umjetne inteligencije. Preddiplomski stručni studij Računovodstvo osposobljava studente za neposredno uključivanje u sve radne procese iz računovodstvene struke. Studij omogućava stjecanje općih ekonomskih znanja, profesionalnih računovodstvenih znanja i vještina te praktično iskustvo. Novi preddiplomski sveučilišni

ni studij Turizam obrazovat će stručnjake ekonomskog profila koji su usmjereni na područje turizma i povezanih djelatnosti. Program tog studija usmjerava studente na primjenu različitih metoda i tehnika u poslovnim procesima u turizmu i ugostiteljstvu te im uz ekonomska znanja daje i znanja vezana uz područje informatike, gastronomije, statistike, prava i sl. Kompetencije studenata usmjeravat će se u područje turizma i povezane djelatnosti te će studenti biti osposobljeni za voditelje turističkih agencija i turističkih zajednica, voditelje recepcije, agente u rezervacijskom centru, menadžere hrane i pića, koordinatori projekata u turizmu, voditelje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, organizatore turističkih dogadanja i slično. Nastavkom studija na diplomskoj razini iz područja održivog i ruralnog razvoja studenti će biti osposobljeni za samostalno obavljanje poslova i donošenje kreativnih i strateških upravljačkih odluka na poslovima za koje su potrebne kompetencije iz područja ekonomije s naglaskom na ruralni turizam, regionalni i održivi razvoj.

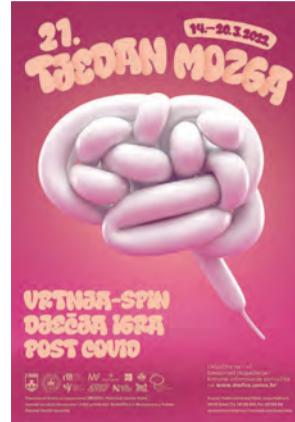
S obzirom na to da navedeni studijski programi pokrivaju područje ekonomije, prehrambene tehnologije i informatike, očekujemo studente iz gimnazijalnih, ali i strukovnih programa kao što su turističko-ugostiteljske, ekonomske, tehničke i druge škole koji pokazuju zanimanje za usvajanje konkretnih i specifičnih modernih znanja i vještina kako bismo bili konkurentni na tržištu rada.

▼ **Gdje vidite Fakultet turizma i ruralnog razvoja za pet, odnosno za deset godina?**

Fakultet u svojoj viziji vidim kao sveučilišnu sastavnicu koja će postati regionalni voda u segmentu turizma i ruralnog razvoja te djelovati kao centar znanstvene izvrsnosti koji na inovativan i kreativan način uz inozemna iskustva povezuje nastavnu, stručnu i znanstvenu djelatnost kroz transfer znanja i tehnologije. Da bi navedeno bilo ostvareno, planiramo realizirati sljedeće infrastrukturne projekte: edukativno-interpretacijski poligon za enogastronomiju i preciznu poljoprivredu, izgradnju montažne sportske dvorane u dvorištu zgrade Fakulteta, energetsku obnovu zgrade Fakulteta te kao najsvetobuhvatniji projekt - znanstveno-istraživački centar (R&D) i kampus u Požegi.

TEMA BROJA

TJEDAN MOZGA - poziv na igru



Sara BONET



Tjedan mozga manifestacija je koju svake godine organizira Sekcija za neuroznanost Osijek (SenzOs). Ove godine 21. Tjedan mozga održan je od 14. do 20. ožujka s temama: Vrtne - spin, dječja igra, post-Covid. Nakon gotovo dvije godine života u, za ljudе neprirodnim uvjetima - izolaciju od društva, svakodnevna streljena te gubitak iznimno važne neverbalne komunikacije, vraćamo se u svijet sigurnosti, druženja i veselja. S tom idejom, u ovih smisloj tjedan dana još jednom Osječanima pokušali približiti svijet neuroznanosti - svijet igre, vrtne i svijet nakon koronavirusa. Naizgled sasvim jednostavna i prirodna pojava - igra, zaokuplja misli neuroznanstvenika već godinama. Već od malih nogu počinjemo se igrati. Tijekom našeg djetinjstva igra mijenja svoje oblike i poprima različitu formu. Bilo da je u pitanju igra lopatom, penjanje po drvetu, vrtne ili igra lovice, čini se da nam je od malih nogu sasvim jasno da se trebamo i želimo igrati. Lego kockice, lutke, vlačići, autići, lopta, uže začuditi, čini se da nam ni za jednu od tih igara nisu potrebne posebne upute. Čak se i životinja vole igrati, a vole se igrati i odrasli iako to često potisnu

i zaborave u užurbanom svijetu današnjice. Igra je temeljni dio dječje prave i kao takvo ne smije biti ograničeno i ni u kojem slučaju zapostavljeno. Osim što nas iznimno zabavlja, igra sa sobom nosi brojne benefite. Djeca (pa tako i životinje i odrasli) koja se dovoljno i često igraju, emocionalno su stabilnija, manje anksiozna, bolje koordinirana i pametnija. Igra je ključ za razvoj mozga, stoga smo upravo toj ideji na ovogodišnjem Tjednu mozga posvetili stručni skup za odgojitelje, a iznimno nas veseli da je važnost igre prepoznao i Dječji vrtci Osijek te se pridružio ovoj manifestaciji. Važnost manifestacije i trud organizatora prepoznala je Osječko-baranjska županija kao pokrovitelj i glavni sponzor. Ovom je u pitanju igra lopatom, penjanje po drvetu, vrtne ili igra lovice, čini se da nam je od malih nogu sasvim jasno da se trebamo i želimo igrati. Lego kockice, lutke, vlačići, autići, lopta, uže začuditi, čini se da nam ni za jednu od tih igara nisu potrebne posebne upute. Čak se i životinja vole igrati, a vole se igrati i odrasli iako to često potisnu



i zaborave u užurbanom svijetu današnjice. Igra je temeljni dio dječje prave i kao takvo ne smije biti ograničeno i ni u kojem slučaju zapostavljeno. Osim što nas iznimno zabavlja, igra sa sobom nosi brojne benefite. Djeca (pa tako i životinje i odrasli) koja se dovoljno i često igraju, emocionalno su stabilnija, manje anksiozna, bolje koordinirana i pametnija. Igra je ključ za razvoj mozga, stoga smo upravo toj ideji na ovogodišnjem Tjednu mozga posvetili stručni skup za odgojitelje, a iznimno nas veseli da je važnost igre prepoznao i Dječji vrtci Osijek te se pridružio ovoj manifestaciji. Važnost manifestacije i trud organizatora prepoznala je Osječko-baranjska županija kao pokrovitelj i glavni sponzor. Ovom je u pitanju igra lopatom, penjanje po drvetu, vrtne ili igra lovice, čini se da nam je od malih nogu sasvim jasno da se trebamo i želimo igrati. Lego kockice, lutke, vlačići, autići, lopta, uže začuditi, čini se da nam ni za jednu od tih igara nisu potrebne posebne upute. Čak se i životinja vole igrati, a vole se igrati i odrasli iako to često potisnu

nju, vježbali svoju ravnotežu i doznali da je ravnoteža jednako bitna i životinjama. Da bismo lakše shvatili ravnotežu u životinskom svijetu, posjetili smo ZOO vrt Osijek, a kasnije znanje dijelili i izvan granica. U suradnji sa ZOO vrtom Pečuhu upotpunili smo ovogodišnji program i postavili temelje budućoj suradnji dvaju medicinskih fakulteta - osječkog i onoga u Pečuhu.

Iako smo ove godine programu dodali nekoliko novina, tradiciju nismo zaboravili. Već prvog dana Tjedan mozga u prostorijama Rektorata započela su predavanja otvorena za javnost, a posljednjeg dana ugostili smo još jedan stručni skup u suradnji s AZOOom. Više od trideset radionica i ove su godine uspješno održali naši voditelji te svim uzrastima - od vrtićaraca do studenata - omogućili da kroz igru usvoje nova znanja o mozgu i neuroznanosti. Kako je jedna od tema bila igra, za one starši

ugostili smo još jedan stručni skup u suradnji s AZOOom. Više od trideset radionica i ove su godine uspješno održali naši voditelji te svim uzrastima - od vrtićaraca do studenata - omogućili da kroz igru usvoje nova znanja o mozgu i neuroznanosti. Kako je jedna od tema bila igra, za one starši

OSCON 2022 - Kako ostati zdrav u 21. stoljeću?

Ana PRICA

Uzlaskom u novi semestar u akademskoj godini 2021./2022., po četvrti put zaredom, svoja je vrata otvorio osječki studentski kongres OSCON u organizaciji studenata Medicinskog fakulteta Osijek. Naiome, OSCON su samoinicijativno



osnovali prije četiri godine studenti zainteresirani za znanost s namjerom povezivanja studenata i sveučilišnih nastavnika na lokalnoj i međunarodnoj razini na zajedničkim projektima. Unutar nekolicine podobroba zaduženih za organizaciju događanja i medijsku promidžbu, omogućeno je da se iz godine u godinu program obogaćuje zanimljivim predavačima te da se broj sudionika. O



Održana studentska konferencija „POVIJEST I KREATIVNA INDUSTRIMA - SPOJ (NE)SPOJIVOOG“

Gordana LESINGER

Studentsku konferenciju "Povijest i kreativna industrija - spoj (ne)svojivoog" organizirali su studenti iz stranice Tajne hrvatskog srednjovjekovlja (Anamarija Plečić, Karolina Hegediš, Marin Blaženović i Ivan Vidmar) u suradnji s Odjekom za povijest Filozofskog fakulteta u Osijeku. Konferencija se održala 17. ožujka 2022. godine u Svečanoj dvorani (prostorija 60) na Fakultetu. Cilj konferencije bio je upoznati studente, ali i javnost s mogućnostima implementacije povijesti u sektore kreativne industrije, odnosno pokazati kako povijest nije isključivo vezana za nastavni i očuvanje povijesti". Nakon njega je studentica Filozofskog fakulteta u Osijeku Petre Šrišić na temu "Povijest na filmu: oblikovanje percepcije javnosti". Prva izlagачica

Gordana LESINGER

no otvorenje konferencije bilo je u 9 sati, a program je trajao do 19,20 sati.

Na konferenciji su kao izlagaci sudjelovali: izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg s Ekonomskog fakulteta u Osijeku ("Kako iskoristiti znanje i postati poduzetnik povjesničar ili kako osmislitи i prodati povijesnu priču"), Mario Mirković Vučak iz IT tvrtke Culex ("XR tehnologije - nova vrsta storytelinge") i Domagoj Rapčak ("Povijest i ilustracija"). Nakon ovoga izlaganja uslijedila su tri studentska izlaganja. Prvi student izlagao bio je Benjamin Krivošić, student Filozofskog fakulteta u Osijeku, s temom "Korištenje 3D modeliranja u istraživanju, nastavi i očuvanju povijesti". Nakon njega je studentica Filozofskog fakulteta u Osijeku Petre Šrišić na temu "Povijest na filmu: oblikovanje percepcije javnosti". Prva izlagacica

Gordana LESINGER

Gordana LESINGER</div



TEMA BROJA

12. MEĐUNARODNA REVIJA LUTKARSTVA LUTKOKAZ, OSIJEK, 19. - 22. OŽUJKA 2022.

Igor TRETINJAK

Svaki održan kazališni festival u današnjim je uvjetima pravo malo čudo. Jedno od takvih je i 12. međunarodna revija lutkarstva Lutkokaz u organizaciji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Usprkos svim sad već uobičajenim nedostatcima, od otkazivanja u posljednji trenutak zbog bolesti i sl., Lutkokaz je uspio u četiri dana realizirati odličan program predviđen "savršeno izbalansiranom kombinacijom (po) najboljeg iz domaćeg i susjednog lutkarskog vrta", kako je pisalo u medijskim najavama. Iako taj opis zvuči tek kao promidžbena fraza, nakon odgledanog programa potpisujemo ga u cijelosti. Reviju je otvorila nova predstava Lutkovnog gledališta Ljubljana *Tamnica* u režiji slovenskog genijalca Matije Solcea, a zatvorila nešto starija predstava *Via Matti/Ulica norcev* jednog junačina slovenske nezavisne scene, Umjetničke organizacije Moment iz Maribora. U tom čvrtom slovenskom omotaču našle su se dvije predstave trenutačno najboljeg lutkarskog kazališta u Hrvatskoj - Gradskog kazališta lutaka Rijeka. Riječ je o predstavama *Oh la la* i *Sretna kućica* koja je zbog bolesti zamijenila *Aventure maloga Juju*. GKL Rijeka bila je i poseban gost revije u sklopu koje je održan i okrugli stol o tom kazalištu i njegovim suvremenim strelmljenjima, a riječka tehnolo-



ginja i oblikovateljica lutaka Luči Vidanović održala je radionicu sa studentima. Suvremeno lutkarstvo provlačilo se cijelim programom revije, a bilo je i u fokusu potprograma organiziranog u sklopu projekta Kreativne Europe "Kritička platforma suvremenog lutkarstva EU". Koliko potencijala i mogućnosti krije taj u nas još uvijek nedovoljno scenski istražen izraz pokazao je Solce u *Tamnici* nastaloj prema motivima Andersenova *Postojanog kositrenog vojnika*. S dramaturzima Jelenom Sitar i Benjaminom Zajcom, jednonogog je vojničića odmaknuto od bajkovitih okvira u prostor žestokog i opasno zavodljivog ritma, moćnih vizualnih slika i stalnih scenskih iznenadenja koja su prepletala, suočavala i sukovojavala Andersenovu priču i svjet koji nas okružuje i pritiše. Time je zdržao tmutnu bajkovitost i mračnu stvarnost u snažnu i dojmljivu cjelinu koju je na bisu zaokružila emocionalna izvedba ukrajinske pjesme *Oi tam na gori*. Taj slojevit svijet suvremenе tame scenografi Tomáš Žížka i Nerea Cuesta Garcia smjestili su pod posebno (fotografsko) povećalo, pretvorivši scenu u unutrašnjost fotografskog aparata u kojoj se stvaraju slike i "istine" današnje stvarnosti. Unutar tog prostora Asja Kahrimanović Babnik, Gašper Malnar, Miha Arh i Filip Šebšajević autorativno su demonstrirali savršen sklad suigre, gradeći scenske slike u suglasju i višeglasju, pažljivo plešući po rubu i strogo kontrolirano grijesći kako bi uputili na krvkost

svjetova kojima tutnje vojske i vojnici. Dručki oblik suvremenog izraza demonstrirala je Petra Šarac koja je u režiji Mateje Bizjak Petit lakoćom i sigurnošću te punokrvno djeće vladala prostorom i igrom u predstavi *Oh la la*. Za taj mali izvedbeni slatki nastao po ideji Bernarda Frioti i Hervéa Tulleta, a u koprodukciji riječkog GKL-a, Djeće kuće umjetnosti Ljubljana i Kolektive Ma-Théâ Centra za dječju kreativnost iz francuskog Tinqueuxa mogli bismo reći da ga gotovo uopće nije briga da odrasle, njihova pravila i konvencije. On širi svoje niti scenom, pletući ih, zaplećući, uplenjući i rasplećući, bez ijedne brige i sa samo jednom mišlju na pameti -igrati se, djeće, bezbrizno, neopterećeno i djeci razumljivo.

simpatično brundalo kroz čija je nezadovoljstva i netoleranciju Kožamelj elegantno i duhovito zarezo ispod površine slovenskih (i naših) paradoksa, od političkih bedastoča i ovaca što bleje kako gazde sviraju preko poplave kineske plastike nadalje. Dodatni šarm u toj lutkarsko-glumačkoj monodrami predstavljalje su vrlo zgodna i duhovita igra (s) predmetima i (kineskim) figuricama iz jaslica te silno duhovito "pohrvačenje" slovenskih situacija poput: "... Miroslav Škor mi je dao da mu diram ravnicu". Uz gostujuće predstave kao jakе nosive točke, tijelo festivala odlično su popunile izvedbe studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku koje su se kretale od vrlo zgodnih ispitnih produkcija prve i druge godine do završnih projekata treće godine što su svoje prve festivalske korake uspješno testirali na prošlogodišnjem PIF-u. Dodajmo tu i festivalskim publikama nevidljiv dio - radionice za studente koje su ove godine, uz Vidanović, vodili slovenska lutkarska umjetnica Jelena Sitar, cirkuski umjetnik Zoran Vukić i kazališni kritičar Igor Tretinjak.

Zaključno, 12. Lutkokaz potvrdio je da se muke po organizaciji festivala danas itekako isplate jer svaka izvedba uživo dje luje poput melema na ranu, a četiri dana odličnog lutkarskog programa čist je i potreban lijek za dušu. To su prepoznali i osječki gledatelji koji su ispunili i ovacijama ispratili sve izvedbe.

Nikolina ROSIĆ, Iva ČALIĆ

Na pozornici Centra za kulturu u Đakovu održao se 14. Dioniz poznat kao Međunarodni festival kazališnih akademija. Održao se u razdoblju od 23. do 27. ožujka, a gledatelji su imali priliku vidjeti na pozornici što su studenti kazališnih akademija iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i Njemačke pripremili za njih. U tom razdoblju održavale su se radionice za studente koje su vodili profesori: dr. Miljan Vojnović, izv. prof. Arma Tanović Branković, red. prof. art. Borna Baletić, doc. art. Nataša Kopeč i Perrine Martin. Ovogodišnja umjetnička voditeljica bila je Selena Andrić, a izvršni producent Antonio Šabić te Iris Tomić kao kreativna producentica.

Festival je otvoren u 19 sati predstavom "B(j)egunci" koja se bavi pitanjem odgovornosti pojedinca prema zajednici i odgovornostima koje zajednica ima prema svakom od svojih članova. Likovi su nastali u susretu sve snažnije nedoumice u svijetu: "Ostati ili pobjeći?". Ono što je specifično u svezi s tim dramskim ostvarenjem jest to što u publici stvara osjećaj preopterećenosti sadržajem i nudi simultanost dogadanja tako da su se gledatelji morali opredjeliti koji će segment i cjelinu pratiti. U nemogućnosti da isprate sve, publika dobiva samo dio slike koju si sama mora nadograditi i doći do zaključka. Premijera je predstave odigrana 5. ožujka 2022. godine u Novom Sadu u okviru programa Seobe, Fondacije "Novi Sad - Evropska prestonica kultu-

re 2022." U četvrtak prijepodne krenule su radionice "Glumačka pažnja i slušanje" (Baletić i Kopeč) i "Primjena psihodrame u radu na ulozi" (Vojnović). Poslijepodne su održane još dvije radionice: "12 alata Ivane Chubbuk u radu na ulozi" i "Suzuki trening". Od 24. do 26. ožujka studenti su imali priliku naučiti nove vještine i tehnike glume, a dobili su i priliku predstaviti sve što su naučili na radionicama predstaviti publici u vodstvu svojih voditelja radionica.

Ukratko, "Glumačka pažnja i slušanje" bavi se pitanjem što uopće znači slušati partnera na sceni, a riječ je o nizu praktičnih vježbi improvizacije u kojima se osvješćuje razlika između pojnova koncentracije i pažnje. Na radionici "Primjena psihodrame u radu na ulozi" studentima su prikazane ključne psihodramске tehnike na konkretnim primjerima i u izravnoj interakciji sa sudionicima. "12 alata Ivane Chubbuk u radu na ulozi" usredotočuje se na dubok i suptilan psihološki pristup ulozi koristeći se vlastitim osjećajima

koja se pretvara u kritiku patrijarhalnog društva. Priča je o nestalima i životima koji ostaju za njima. U petak su održane dvije dječje predstave: "Improvizacije i ulomci iz djela Williama Shakespearea" i "Omljeni ljudi". Prvu predstavu izveli su studenti Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu, a predstava se sastoji od dviju cjelina koje započinju kratkim glazbenim brojem u kojem sviranjem, pjevanjem ili plesom djeluju svi studenti. Ulomci su iz djela Williama Shakespearea: Hamlet, Othello, Oluja, Romeo i Julija, San Ivanskje noći i Julije Cezar. Predstavu "Omljeni ljudi" izvodili su studenti Freiburger Schauspielschule iz Freiburga, a riječ je o pet mlađih ljudi kojima se životi isprepleću u ljubavnim odnosima, napetosti zbog ispitne i gubitku smjera. Na zabavan i oštar način Laura de Weck projicira portret mlade generacije između gladi za avanturom, želje za ljubavlju, besciljnog nagona i duboke nesigurnosti.

U subotu u 18 sati održana je premijera dokumentarnog filma "Marija Sekelez: mi od pljeska živimo". Film su realizirali profesori AUK-a, glazbu potpisuje Tihomir Ranogajec, grafiku Igor Knežević, a producenti su Iris Tomić i Tatjana Ileš. Naime, kroz pet cjelina (Odrastanje, Glumica, Ravnateljica, Nagrade i Osobno) prikazan je osebujan život kazališne i filmske glumice, višegodišnje ravnateljice Gradske kazalište "Žar ptica" (Zagreb) Marije Sekelez diskretno razotkrivajući privatnu i intimnu stranu te energične žene i umjetnice.

Nakon filma uslijedila je predstava "Mačka na vrućem limenom krovu" u izvedbi studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, a ispitna produkcija "Mačka na vrućem limenom krovu" Tennessee Williamsa nastaje kao rezultat kolegija zimskog semestra I. godine diplomske studije glumice "Majstorska radionica glume 1: glumac pred dramskim tekstom". Predstavu "Porodica Topalović" izvodili su studenti Akademije umjetnosti Novi Sad, a rađena je prema komadu Dušana Kovačevića "Maratonci trče počasni krug" i za razliku od izvornog dijela, svi

likovi obitelji Topalović ženske su osobe. Gledatelji su, kroz fikciju, imali priliku pratiti usporednu priču o povijesti Srbije od druge polovice 19. stoljeća do danas, a u nastavku su cijeli tijek crne komedije. Dodatne aktivnosti na festivalu uključivale su radionice u srednjoj školi i program u vrtiću. Prva radionica bila je "Mini dramski studio", a nastala je iz potrebe da se mlađim ljudima približi pojmu glume te njezina osnova načela. Cilj je privlačanje glume kao radnje i djelovanja na sceni, a polaznicima su se približili pojmovi: dramska igra, prepoznavanje i opetovanje radnje, načelo akcije - reakcije, osnovni model odnosa i slično. Radionica je vodila doc. art. Katica Šubarić. Program u srednjoj školi trebala je biti ispitna produkcija 2. godine preddiplomskog studija "Smrt Smail-age Čengića" pod mentorstvom Selene Andrić, umj. sur. i doc. art. Veronike Hardy, ali, nažalost, zbog koronasituacije, predstava je odgodena. Što se tiče programa u vrtiću, također pod mentorstvom Selene Andrić, studenti su imali priliku najmladima na zabavu način približiti glumu.

Nakon svake predstave održalo se glasovanje za najbolju izvedbu. proglašenje pobjednika bilo je u nedjelju, 27. ožujka u 10 sati nakon čega se održala predstava radionica. Izvedba koja je pobijedila na ovogodišnjem kazališnom Dionizu jest predstava Akademije scenskih umjetnosti u Sarajevu "Prst". Predstava - radionica sastojala se od uvodnog dijela gdje su voditelji radionica uveli publiku u srž najvažnijih pojmovebitnih za potpuno shvaćanje izvedbi.

Bogat program na 14. Dionizu



Znanstvenoistraživačke aktivnosti na Odjelu za matematiku u upravljanju COVID-19 krizom

Kristian SABO

Od početka pandemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 matematički modeli imali su važnu ulogu u predviđanju prijenosa virusa, broja hospitalizacija te stope smrtnosti u odnosu na broj novozaraženih osoba. Također, koristili su se u donošenju odluka kojima je cilj zaštita zdravlja stanovništva te osiguranje stabilnosti gospodarstva, ali isto tako i u analizi posljedica koje je pandemija ostavila na društvo.

Analiza podataka i matematičko modeliranje vjerojatno nikad nisu bili tako prisutni u medijima kao u vrijeme ove pandemije. Izvještaji, analize i predviđanja o kretanju broja zaraženih postali su dio svakodnevice.

(Jasmina Đorđević, Ivan Papić, Nenad Šuvak)

trećeg vala COVID-19 pandemije u Hrvatskoj, a može se primijeniti i kod svakog novog vala COVID-19 pandemije, ali i svake druge moguće pandemije. Temeljem dobivenih parametara također se procjenjuje i stopa umrlih u broju novozaraženih osoba. Za primjenu metode izrađena je odgovarajuća javno dostupna programska podrška u programskom sustavu Mathematica <http://models.mathos.unios.hr>.

A two diffusion stochastic model for the spread of the new corona virus SARS-CoV-2, Chaos, Solitons & Fractals 148 (2021) <https://doi.org/10.1016/j.chaos.2021.110991> (WOS, MATHEMATICS, INTERDISCIPLINARY APPLICATIONS, IF=5.944, Q1)

U skladu s orijentacijom institucije prema primjenama matematike u realnom svijetu, ovaj je problem u znanstveno-istraživačkom smislu zainteresirao i dio istraživača Odjela za matematiku koji su u suradnji s ko-autorima dali svoj znanstveni doprinos upravljanju COVID-19 krizom kroz publikacije u međunarodnim časopisima.

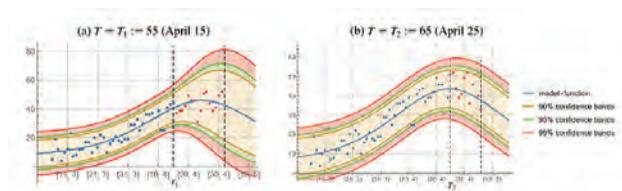
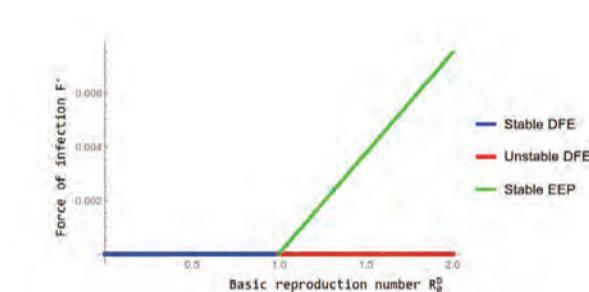
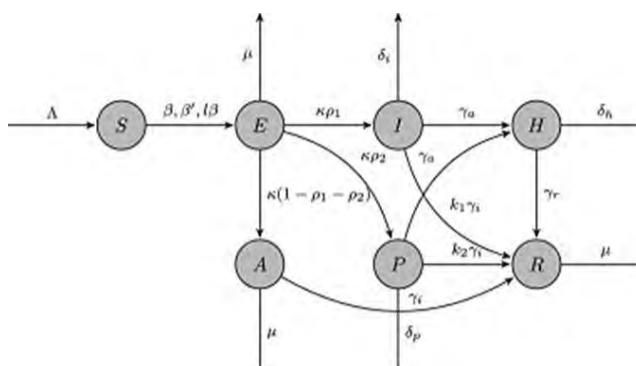
(Rudolf Scitovski, Kristian Sabo, Šime Ungar)

A method for forecasting the number of hospitalized and deceased based on the number of newly infected during a pandemic

Sci Rep - Nature, 12, 4773 (2022) <https://doi.org/10.1038/s41598-022-08795-9> (WOS, MULTIDISCIPLINARY SCIENCES, IF=4.380, Q1)

U radu se predlaže fenomenološki model procjene broja hospitaliziranih i umrlih osoba u nekom valu pandemije uz pretpostavku da je broj umrlih linearno ovisan s kašnjenjem > 0 , a broj hospitaliziranih s kašnjenjem $\delta > 0$ o broju novozaraženih osoba. Metoda je ilustrirana na podatcima

Analysis of stability and sensitivity of deterministic and stochastic models for the spread of new corona virus SARS-CoV-2, Filomat 35(2021), 1045-1063 <https://doi.org/10.2298/FIL2103045J> (WOS, MATHEMATICS,

Figure 2. Graphs of the model function ϕ and confidence bands for the fit

IF=0.844, Q3)

Rad je usmjeren na analizu najvažnijeg prognostičkog čimbenika za širenje epidemije – osnovnog reproduktivnog broja R_0 koji predstavlja ukupan broj sekundarnih zaraza koje uzrokuje jedna zaražena osoba u potpuno podložnoj populaciji. U ovom je radu R_0 određen u skladu s dinamikom determinističke i stohastičke verzije SEIPHAR modela. U obama je pristupima modeliranju dinamike epidemije pokazano da epidemija nestaje ako je $R_0 < 1$. Osim toga, analizirana je senzitivnost determinističkog i stohastičkog R_0 na promjene u vrijednostima parametara. Pokazano je, matematički i na stvarnim podatcima, da

je u obama pristupima R_0 najosjetljiviji na promjenu u vrijednosti parametra koji opisuje učestalost kontakata u općoj populaciji. Međutim, za razliku od determinističkog, stohastički R_0 pokazuje visoku senzitivnost na promjenu u vrijednosti parametra vezanog za kontakte superširitelja te na parametar stohastičkog šuma.

(Ljerka Jukić Matić)

Croatian Mathematics Teachers and Remote Education During Covid-19: What did They Learn?

Center for Educational Policy Studies Journal 11 (2021), 361-382 (SCOPUS, Social Sciences, Education)

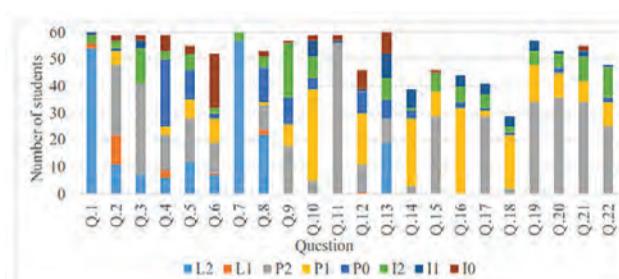
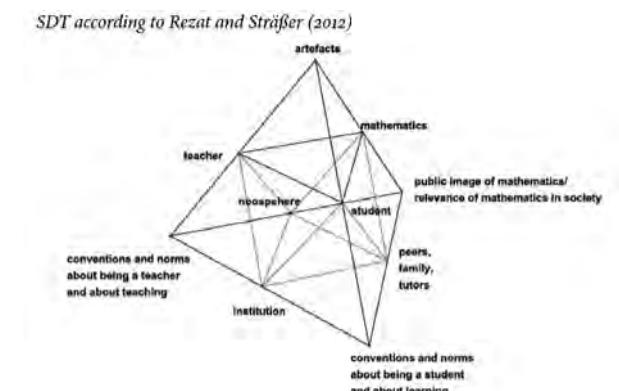


Figure 1. Distribution of students concerning the type of work and value of in their answers across questions from online assessment

Studija objavljena u ovom radu opisuje kako su se učitelji matematike u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj nosili s obrazovanjem na daljinu tijekom pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Podaci o organizaciji virtualnih učionica, oblicima ocjenjivanja i korištenju (digitalnih) nastavnih alata prikupljeni su od početka ožujka do kraja lipnja 2020. Rezultati istraživanja pokazali su da su socio-ekonomski parametri imali najveći utjecaj na odluke učitelja tijekom nastave na daljinu. Učitelji matematike u studiji istaknuli su i pitanje akademiskog nepoštenja u takvoj vrsti obrazovanja – digitalno je okruženje olakšalo varanje i učinilo uobičajene formate ocjenjivanja neizvedivim.

(Ana Katalenić, Zdenka Kolar-Begović)

Prospective primary school teachers' work in continuous online assessments in the course of didactics of mathematics during emergency remote teaching

(Rad u pripremi)

Nagli prijelaz na nastavu na daljinu zbog globalne pandemije COVID-19 donio je mnoge izazove. Iskustvo stečeno kao odgovor na tu situaciju moglo bi biti korisno za poboljšanje redovnog i online obrazovanja budućih nastavnika. Online zadaci za studente, s individualnim povratnim informacijama i sinkronizirani sa sadržajem predmeta, mogli bi pridonijeti kvaliteti nastave. Tijekom izolacije kolegij Metodika matematike u potpunosti je usmjeren na digitalne izvore. Studenti su uključeni u stalno, obvezno, online vredovanje. Koristili smo kvalitativnu analizu sadržaja i taksonomiju primjereni visokoškolskom matematičkom obrazovanju za klasifikaciju pitanja iz online testova kako bismo procijenili rad studenata. Rezultati su pokazali da su zadatcima pristupili strateški, oslanjajući se uvelike na podršku vršnjaka. Studenti su bili više angažirani u pitanjima koja su zahtijevala rješavanje kontekstualnih problema. Rezultati istraživanja mogu utjecati na dizajn stalnog vrednovanja u okruženju mješovite nastave.

Seminari i konferencije u organizaciji Odjela za matematiku

Kristian SABO

Odjel za matematiku organizira širok spektar aktivnosti koji su posvećene diseminaciji znanstvenoistraživačkih i stručnih rezultata.

Matematički kolokvij dio je Zajedničkog poslijediplomskog doktorskog studija matematike Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilišta u Rijeci i Sveučilišta u Splitu. Namijenjen je nastavnicima i suradnicima te studentima kao i svim zainteresiranim iz drugih djelatnosti. Izlaganja sadrže rezultate vlastitih istraživanja ili prikaze novih kretanja u različitim područjima matematike i primjena.

Seminar za optimizaciju i primjene također je dio Zajedničkog poslijediplomskog doktorskog studija matematike. Područje je rada Seminara matematičko modeliranje, problemi identifikacije i procjene parametara u matematičkim modelima, statistički aspekti problema identifikacije i projekcije parametara u matematičkim modelima, optimizacija mehaničkih sustava, primjene u drugim prirodnim i tehničkim znanostima. U okviru Seminara članovi seminara izlažu ori-



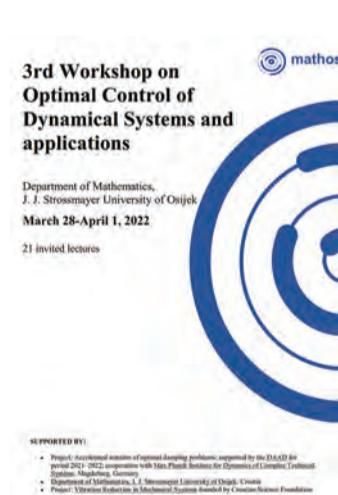
ginalne znanstvene radove, pregledne radove iz literature ili se prezentiraju radovi gostiju seminara.

Statistički seminar osnovan je u studenom 2017. godine s namjerom da se na njemu prezentiraju razne teme iz područja primijenjene i matematičke statistike. Cilj je seminara uspostaviti znanstvenostručnu suradnju između nastavnika i suradnika sa svim nastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku iz područja statistike.

Radni seminar osnovan je 2014. godine s namjerom da se na njemu pre-

zentiraju razne teme znanstvenog i visokostručnog karaktera iz svih grana matematike i njezinih primjena, ali i teme koje su povezane s dogadanjima u akademskoj zajednici. Osnovne značajke Radnog seminara jesu radna atmosfera te kvalitetna rasprava kroz koju se podiže razina znanstvenostručne komunikacije i suradnje između nastavnika i suradnika Odjela za matematiku iz različitih grana matematike.

Odjel za matematiku tijekom 2022. sudjeluje u organizaciji sljedećih znanstvenih i stručnih skupova:



3rd Workshop on Optimal Control of Dynamical Systems and applications

Department of Mathematics, J. J. Strossmayer University of Osijek, March 28-April 1, 2022, 21 invited lectures

3rd Workshop on Optimal Control of Dynamical Systems and applications

Supported by:

- Project of the Croatian Ministry of Science and Education 2012-2014 co-financed with Max Planck Institute for Dynamics of Complex Technical Systems, Magdeburg, Germany
- Department of Mathematics, J. J. Strossmayer University of Osijek, Croatia
- Project: Vibration Reduction in Mechanical Systems funded by Croatian Science Foundation

of optimal damping problems" Odjela za matematiku i Max Planck Institute for Dynamics of Complex Technical Systems, Magdeburg, Njemačka te projekta Odjela za matematiku "Reducija vibracija u mehaničkim sustavima" koji financira Hrvatska zadržava za znanost.

Conference on Applied Mathematics and Scientific Computing održat će se od 5. do 9. rujna 2022. na Brinjima. Uz Odjel za matematiku, organizatori su Matematički odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu te Udruga za primjenjenu i industrijsku matematiku. Cilj je konferencije razmjena ideja, metoda i problema među različitim disciplinama primjenjene matematike.

Državni stručni skup nastavnika Inovativna nastava matematike organizira se svake dvije godine, a sljedeći je planiran za 25. i 26. kolovoza 2022. u Osijeku. Uz Odjel za matematiku, suorganizator je skupa Udruga matematičara Osijek, a uz potporu Agencije za odgoj i obrazovanje. Cilj je skupa predstaviti suvremene metodike pristupe poučavanju matematike, intenzivirati suradnju nastavnika matematike u Republici Hrvatskoj te tako potaknuti razvoj modernih metoda podučavanja i poduprijeti proces popularizacije matematike.

Edukativna radionica „KREATIVNA STRANA MOZGA“

Vesna PERŠIĆ

- Projekt finiran sredstvima Studentskog centra Osijek (4.442,30 kuna)
- Voditeljica projekta: Laura Lončar, studentica 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Biologija, Odjel za biologiju, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

- Suradnici: Helena Martinaga, studentica 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Biologija, Odjel za biologiju, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Radnici:

7. 10. 2021. - 9. 12. 2021.

Tijekom posljednjeg desetljeća potkret za uključivanje inovativnosti, umjetnosti i dizajna u znanosti, tehnologiju, inženjerstvo i matematičku (STEM) dombo je zamah učvrstivši akronim iSTEAM u leksikone obrazovanja povezujući interaktivnim i interdisciplinarnim pristupom edukaciji (i) područje prirodoznanosti (STEM) i umjetnosti (A). Ideja da umjetnost i znanost nastanjuju dva različita svijeta, djelujući prema odvojenim pravilima i razvijajući različite ciljeve, iako rasprostranjena, nije društveno prihvataljiva. Ipak, današnja se zanimanje strogom klasificirano kao umjetnička, znanstvena, istraživačka, inženjerska, pri čemu se često zanemaruju interdisciplinarni mogućnosti učenja. Kognitivni su procesi odgovorni za kreativnost slični, bez obzira na to radi li se o kreativnosti u umjetnosti ili u znanosti. Stoga je svrha ovog projekta bila organizirati i provesti interaktivnu i interdisciplinarnu edukativnu radionicu u cilju razvijanja stručnih, prenosivih vještina koje su usmjerenje prema budućim pro-



fesionalnim mogućnostima. Velika je uloga kreativnosti u životu znanstvenika, kao i u svim sferama života, svakodnevnim i poslovnom. No, možemo li razviti kreativnost i kakav te utječe taj razvoj imati na funkciju mozga? Hoćemo li razviti ili poboljšati kritičko razmišljanje, analitičke i komunikacijske vještine? Znanstvene je činjenica da možak balansira i dodjeljuje kontrolu određenih funkcija lijevoj, odnosno desnoj strani kako bi osigurao maksimalnu učinkovitost. Postoji li doista razlika između dvije polutke? Koristimo li se jednom polutkom više ili objema podjednako? Možemo li se svjesno prebaciti iz jedne u drugu? Kako istrenirati mozak ili se planirano koristiti određenom polutkom? Kako proširiti percepciju? Sve su pitanja na koja svi tražimo odgovore. Istraživanje u neurobiologiji pomaže u pronaširenju podrijetla kreativnosti, a lekcije iz umjetnosti usmjeravaju znanstvenike u tim istraživanjima. Spajanjem znanstvenog i umjetničkog izričaja u učenju nekog koncepta (kao što je funkcionišanje mozga) u novom kontekstu (crtanjem) njegeće se znatljivo, razvija kreativnost i vještina kritičkog razmišljanja. Radionica "Kreativna strana mozga" tijekom deset je teda-

Na Odjelu za biologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku održan je ciklus interaktivnih predavanja i radionica pod zajedničkim naslovom Učenje i poučavanje bazirano na ishodima

Anita GALIR BALKIĆ

Poticaj za pokretanje spomenutog ciklusa jest povećanje globalne kompetitivnosti europskog i hrvatskog visokog obrazovanja koji mijenja ulogu sveučilišnih nastavnika te zahtijeva od njih znanje o tome kako razviti studijske programe koji će studente osposobiti za broj i učinkovito udovoljavanje svim zahtjevima radnog okruženja. U visokoškolskoj pedagoškoj mјenji se pedagoško-didaktičko-metodički pristup te se nastavne aktivnosti usmjeravaju na studenta kao aktivnog sudionika u vlastitom procesu učenja. Nastavnici u visokoškolskom obrazovanju ima obvezu i odgovornost planirati, pratiti i usmjeravati obrazovni razvoj studenta i razvoj njegova osobnog potencijala te mora biti osvišen o važnosti cjelozivotnog učenja, posebice u dijelu razvoja pedagoških kompetencija.

Stoga s intencijom potpore nastavniciima u njihovom profesionalnom razvoju koji je uskladen s promjenama nastalim transformacijom visokog obrazovanja na Odjelu za biologiju doc. dr. sc. Irena Labak održala je ciklus od četiri interaktivne predavanja i radionica u cilju potpore autonomije nastavnika u visokoškolskom obrazovanju te radi pružanja pedagoškog znanja o tome kako uskladiti kurikulum na razini nastavne jedinice s kurikulum na razini kolegija i studijskog programa i kako stvoriti situacije učenja i poučavanja koje su konstruktivno uskladene s ishodima, odnosno standardima hrvatskog i europskog obrazovanja. Tijekom navedenog ciklusa nastavnici Odjela za biologiju naučili su kako revidirati ishode studijskog programa i ishode na razini kolegija koji su svojom kognitivnom razinom uskladene



tva, ciklus u vidu interaktivnog predavanja nastavlja se te će uskoro biti održan na Odjelu za kemiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Takoder će se 13. travnja u 17 sati održati predavanje "Učenje i poučavanje bazirano na ishodima" namijenjeno članovima Alumni BiolOs i studentima Odjela za biologiju. Pozivamo sve zainteresirane sveučilišni nastavnike sa željom jačanja svojih pedagoških kompetencija da se odazovu na predavanje. Predavanju mogu pristupiti tako da pošalju svoj zahtjev za sudjelovanje na e-adresu: alumni@biologija.unios.hr



Kongres DentOs

- Katarina KERETA

Na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek od 28. travnja do 1. svibnja 2022. održava se kongres DentOs 2022.

Taj prvi proljetni regionalni kongres studenata dentalne medicine iz Osijeka održava se pod sloganom "Veni, vidi, didici".

U vremenu pandemije i socijalne distante te vremenu u kojem je uskraćena mogućnost stjecanja novih poznatava, znanja i vještina, ciljevi Organizacionog odbora okupiti sve studente i buduće doktore dentalne medicinе željene znanja i dobrog dru-

NOĆ KNJIGE NA GRAFOS-u

Vesna ZOBUNDŽIĆ

Najpopularnije je fakultetsko dogadjanje koje se sad već tradicionalno organizira u projektnim mjesecima na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek Noć knjige.

Plan i program kongresa zamislio je i temeljen na što većem broju pretkinčinskih radionica na kojima će studenti moći sudjelovati, ali i na zanimljivim i inovativnim predavanjima koja će održati predavači iz regije.

Takoder, studenti će moći pratiti zahvate koji će se u realnom vremenu prenosi na videoplatnu u kongresnoj dvorani, a "najbrže klikove" čekaju posebna iznenadenja. U program ulaze i studentska predavanja te poster-prezentacije, a predviđeno je održavanje studentskih kvizova, zabave i izlet u park prirode Kopački rit.

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

- Katarina KERETA

Na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek od 28. travnja do 1. svibnja 2022. održava se kongres DentOs 2022.

Taj prvi proljetni regionalni kongres studenata dentalne medicine iz Osijeka održava se pod sloganom "Veni, vidi, didici".

U vremenu pandemije i socijalne distante te vremenu u kojem je uskraćena mogućnost stjecanja novih poznatava, znanja i vještina, ciljevi Organizacionog odbora okupiti sve studente i buduće doktore dentalne medicinе željene znanja i dobrog dru-

način, oslobodila, odvela u nepoznate predjele, otkrila misterije koji su ih intrigirali... Ovisno o željama i talenatu, odgovor su mogli postati u obliku kracog teksta ili crteža, primjerice svoja naslovna odabранe knjige. Najbolji rad u svakoj kategoriji bit će nagrađen, i to na Dan hrvatske knjige u petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, zasad samo za ovu prigodu, ponovo proraditi. Iako nam je cilj isključivo zabava, uspjeh u kvizu zasigurno će ovisiti o svemu što su studenti do sad pročitali i naučili, tako da ga smatramo baš primjerljivem sadržajem za Noć knjige. Bivši studenti GRAFOS-a, Ivo Lukac i Igor Bogojević, koji su vodili kvizove za vrijeme studiranja, rado su se odazvali našem pozivu pa će pripremiti kviz i u petak, 22. travnja u 19.15 sati.

Vjerujemo da će ta večer značiti i istinski povratak u staronomalamanu studenstvu, a nagradni natječaj Oslobođeni svoju kreativnost i pozvali ih da odgovore na pitanje kako doživljavaju slobodu u tom kontekstu i koja je knjiga njima proširila vidike, koja ih je, na bilo koji

najrecentnije koja je upravo u pripremi. Večernji sati rezervirani su za zabavu i druženje na način koji je među mladima vrlo popularan – organiziranjem pub-kviza. Pandemija koronavirusa prekinula je tradiciju održavanja pub-kvizova na našem Fakultetu, i to petak, 22. travnja u 19 sati u Malom Caffeu, na trećem katu Fakulteta.

Za studente arhitekture i urbanizma smo dočekali popuštanje mjeru i odlučili ponovo pozvati studente u naš mal i kafic koji će, z

Upoznaj poslodavca - novi projekt Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Ana PAP

Ured za karijerno savjetovanje i razvoj karijera na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (<http://www.efos.unios.hr/razvoj-karijera/>) pokrenuo je projekt **Upoznaj poslodavca**. Cilj je projekta predstaviti različite tvrtke studentima, mogućnosti koje određena tvrtka nudi studentima (projekti, stručna praksa i sl.) te predstaviti mogućnosti razvoja karijere u tvrtki nakon završetka studija uz predstavljanje očekivanih i potrebnih znanja i vještina za različita radna mješta. Prvo predstavljanje u okviru projekta održano je 30. ožujka 2022. godine, prezentacijom tvrtke **Kaufland** k. d., s kojom Ekonomski fakultet u Osijeku



ima dobru suradnju posljednjih nekoliko godina. Prezentaciju/predavanje naslovljeno **Karijерне могућности i razvoj u izazovnom okruženju maloprodaje** održali su regionalni voditelji prodaje u Kauflandu k. d.: Slavica Šipura Čehajić

i Denis Lehki, a svoje iskustvo rada u tvrtki Kaufland k. d. ispričao je Josip Glavaš, bivši student Ekonomskog fakulteta u Osijeku,

koji se nakon završetka Ekonomskog fakulteta u Osijeku zapošlio u Kauflandu k. d. na Trainee programu. Ako ste zainteresira-

ni predstaviti se studentima Ekonomskog fakulteta u Osijeku na ovaj način, pozivamo vas da se javite na karijere@efos.hr.

Obilježena 150. obljetnica rođenja Alexandra Roda Rode i održano predavanje „Čudnovate zgode šegrtka Hlapića i početci hrvatskog dječjeg romana“

Siniša PETKOVIC

Gradsko i sveučilišna knjižnica Osijek u suradnji s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Osijek u četvrtak, 7. travnja 2022. godine organizirala je predavanje pod nazivom "Čudnovate zgode šegrtka Hlapića i početci hrvatskog dječjeg romana". Predavanje je održala doc. dr. sc. Vedrana Živković Zebec, čije je znanstveno zanimanje usmjereni dječjoj književnosti, posebice hrvatskom dječjem romanu koji je ujedno bio i temom ovojmesečne izložbe "Uđite u priču" koja je bila postavljena tijekom travnja u izložbenoj auli GISK-a. Hrvatska se dječja književnost tradicionalno, kako u prošlosti, a često i danas, smatrala marginalnim područjem književnosti. To se odnos podjednako na djela kao i autore. Razlog je tomu kasna pojava dječje književnosti, u odnosu na razvoj književnosti za odrasle, kao i činjenica da je to područje književnosti određeno svojim citateljem - djetetom, a kroz povijesti dječje književnosti prve knjige za djecu bilježe se tek u sedamnaestom i osamnaestom stoljeću. Roman Ivane Brilić-Mažuranić Čudnovate zgode šegrtka Hlapića, objavljen 1913. godine, prvi je hrvatski roman za djecu. U relativno kratkom vremenu dječji se roman brzo razvija u tematskom i strukturnom



smislu, a na osnovama klasičnih estetskih i etičkih vrijednosti. Javlja se svijest kako je važno djetetu pružiti dobru knjigu, primjereno djetetovo dobi, s maštvitom ilustracijama uskladijenih boja, originalnim i razumljivim tekstom te kvalitetnom tehničkom izvedbom. Tijekom godina mnogi su dječji romani osvajali razne književne nagrade što čitateljima bude od pomoći u izboru kvalitetnog štiva. U organizaciji Austrijskog kulturnog foruma Zagreb, Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta Osijek i Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, u srijedu, 13. travnja 2022. godine s početkom u 12.00 sati, u prostoru Studijske čitaonice, prof. dr. sc. Vlado Obad održao je izlaganje na hrvatskom jeziku pod nazivom "Roda Roda". Po završetku izlaganja u izložbenoj auli na katu bilo je upriličeno otvorene dvojezične (hrvatsko-

njemačke) izložbe posteru i knjižne grade pod nazivom "Roda Roda: radost življenja i pisanja = Roda Roda: Lebens- und Schreiblust". Humorist Roda Roda proveo je svoje djetinjstvo i mladost u Slavoniji kojoj je posvetio velik broj svojih priča i anegdota. Sándor Friedrich Rosenfeld ili Alexander Friedrich Ladislaus Roda Roda, kako se kasnije naziva, rođen je 13. travnja 1872. u Drnovicama, Moravska (tada u Austro-Ugarskoj, danas u Češkoj). Velika tematska izložba sastoji se od sedam tiskanih postera te knjižne i ostale grade koja govori o tom velikom austrijsko-hrvatskom i slavonskom zavičajnom književniku. U povodu 150. godišnjice Roda Roda rođenja Austrijski kulturni forum Zagreb, Austrijska čitaonica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Filozofski fakultet Osijek na jedan dan oživjeli su uspomenu na nekada slavnog sugradanina.

Intelektualno-duhovni susret studenata teologije

Antonija PRANJKOVIC

Odbor za teologijadu Studentskoga zbora Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu uz potporu Studentskoga zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organizira drugi po redu susret studenata teologije iz zema-

lia u okruženju. Prva Teologijada održana je u Zagrebu u pretpandemijskom vremenu te se konačno na inicijativu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavljala. Teologijada - intelektualno duhovni susret studenata teologije pod ovogodišnjim geslom "Ostanite u meni i ja u vama!" (Iv 15, 4) i zaštitom mučenikā s područja Đakovačko-osječke nadbiskupije, sv. Euzebija i Po-

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (FERIT) Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku domaćin je i glavni organizator pete jubilarne IEEE međunarodne znanstvene konferencije "International Conference on Smart Systems and Technologies 2022 (SST 2022)" koja će

Laboratorijski centar za VF mjerjenja Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija

Andelko LIŠNIĆ

Na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (FERIT) Sveučilišta u Osijeku već niz godina djeluje akreditirani Laboratorijski za VF mjerjenja kao sastavni dio Zavoda za komunikacije (<https://www.ferit.unios.hr/2021/fakultet/laboratorijska-vf-mjerjenja>).

Laboratorijski centar za VF mjerjenja daje usluge procjene, proračuna i mjerjenja jakosti visokofrekvenčnih elektromagnetskih (EM) polja vanjskim subjektima kao i privatnim osobama što je postalo zanimljivo pojmom 5G sustava.

VF elektromagnetsko zračenje (EM zračenje) neionizirajuće je zračenje koje ima oblik samo-

propagirajućih valova u mediju kroz koji se prostire, a sastoji se od električne i magnetske komponente polja.

To zračenje ima znatnu energiju koja se pri interakciji s materijalom predaje toj materiji. Iznose te energije koja se predaje biološkom tkivu zakonodavac je ograničio na vrijednosti koje su, prema postojećim saznanjima, neškodljive za ljudsko zdravlje. Stoga je važno kontrolirati izvore EM zračenja mjerjenjem u njihovu redovitom radu kao i izračunom (procjenom EM polja) u trenutku ishodovanja dozvola za instaliranje novih izvora zračenja.

Mjerjenje jakosti visokofrekvenčnih elektromagnetskih polja sastoji se u određivanju vrijednosti polja u određenoj točki/točkama i generiranjem pravovaljanog i pravno upotrebljivog izvješća o tome je li EM polje u dopuštenim granicama ili nije.

Tom svojom djelatnošću Laboratorijski obavlja aktivnosti šire društvene koristi zaštite zdravlja i života građana Republike Hrvatske.

Laboratorijski raspolaže sofisticiranom, vrlo složenom i skupom opremom u koju je FERIT uložio i ulaže dugi niz godina. Sva je oprema kojom se provode mjerjenja kalibrirana i čuva se na posebno određenim mjestima te joj mogu pristupiti samo članovi VF laboratorijske. Članovi su VF laboratorijske: mr. sc. Andelko Lišnić, voditelj Laboratorijskog prof. dr. sc. Slavko Rupčić, zamjenik voditelja Laboratorijskog izv. prof. dr. sc. Vanja Mandrić - osoba zadužena za djelotvornost Laboratorijske te ing. Damir Rukavina, mjeritelj.



Međunarodna doktorska škola „Urban Chronicles in Empirical Context“ na Filozofskom fakultetu Osijek

Gordana LESINGER

Od 26. do 28. travnja 2022. godine na Filozofskom fakultetu Osijek, u sklopu poslijediplomskog doktorskog studija Književnost i kulturni identitet te u suradnji sa znanstvenicima iz mreže COST projekta CA18126 Writing Urban Places. New Narratives of the European City i osječke Akademije za umjetnost i kulturu, održat će se međunarodna škola za doktorande i mlade znanstvenike.

Cilj je projekta *Writing Urban Places*, čiji je nositelj Sveučilište u Delftu (voditeljica prof. dr. sc. Klaska Havlik), interdisciplinarno istražiti i doprinijeti razumijevanju ljudskog društva, odnosno zajednice i prostora u kojem živi s posebnim naglaskom na europske gradove srednje veličine, baš kakav je i Osijek. Doktorska škola „Ur-

ban Chronicles in Empirical Context“ objedit će tako teoriju, metodologiju i praksu stvaranja i doživljavanja urbanog prostora u književnosti, a cilj joj je identificirati lokalne urbane narative koji obiluju informacijama o društveno-prostornim praksama, poimanju i percepciji, ali i o očekivanjima od prostora koji smo izgradili i koji nas okružuje. Upravo zbog toga što su vrele važnih socio-socijalnih i antropoloških materijala, iz lokalnih urbanih narativa, proizlazi vrijednost koju će sudionici i polaznici planirane međunarodne doktorske škole prepoznati i doživjeti kroz čitanje odabranih knjiženih tekstova čija je radnja smještena u grad Osijek te obilaskom u tekstu spominjanih lokaliteta. Na doktorskoj će školi sudjelovati ukupno 25 doktoranada iz Hrvatske, Mađarske, Srbije, Nizozemske, Francuske, Portugala, Turske i Finske te domaći i strani predavači.

NASTAVA NA OTVORENOM - STUDENTI KINEZIOLOŠKOGA FAKULTETA OSIJEK HODAJU PO SLACKLINE-u

Danijela KUNA

Usklopu kineziološke rekreativne studenti Kinezioološkoga fakulteta Osijek isprobali su *slackline* - zabavnu društvenu tjelesnu aktivnost koju određuje hodanje po napetoj traci. Ta je vrlo zanimljiva aktivnost, osim što je zabavna, i korisna jer jača središnji dio tijela, razvija usredotočenost, jača možak, pomaže kod intenzivnih i stresnih situacija, a idealna je za sve naraštaje. Za miran hod po *slacklineu* potrebna je visoka razina uspješnosti uspostavljanja i zadržavanja dinamičkog uravnovezenog položaja, a nadave harmonija tijela i uma. Posljednjih se godina ta aktivnost raširila po svijetu, a broj ljudi koji ju prakticiraju raste. Kako znamo, hod je relativno jednostavan, a kada prakticiramo *slackline*, do izražaja dolaze i detalji koje treba znati i istodobno upotrijebiti više različitih vještina. Moramo biti potpuno svjesni svojeg tijela i znati spretno upravljati njime, a naš um može dovesti do poteškoća pri traženju ravnoteže.

Broj zaljubljenika u *slackline* raste i zbog zabave, jednostavnosti te korisnosti kao sporta.

Kako biste započeli, nudimo i nekoliko savjeta prije nego nazelite na gurtну!

Nemojte gledati svoja stopala niti gurtmu, a pogled usmjerite u jednu točku u daljinu. Dopustite svojoj ravnoteži da vas navodi gdje da stavite noge.

Budite mirni i opušteni!

Normalno je na početku osjećati strah i nemoć kod penjanja na gurtmu. Bez ustručavanja zamolite nekoga da vas pridrži za ruku. Pustite se u koljenima, i opušteno raširete ruke. Na gurtmi se lakše zadržavate ako vam je težište nešto niže.

Preporučuje se da ste bosi ili u cipelama s glatkim potplatama. Široke i duge hlače sputavaju



vas pri gibanju. I za kraj, budite koncentrirani i pratite svoj ritam, to pomaže da se lakše gibate.

Stoga znajte da hodanje po gurtmi možete započeti bilo gdje, ali valja znati da postoje različite nategnutosti, visine i točke uspona. Kad budete imali prva iskustva, saznat ćete da se *slackline* dijeli na više disciplina, a prva je podjela na *lowline* i *highline*. *Slackline* može pojedinim oso-

bama predstavljati mnogo različitih iskustava, od zabavne športske aktivnosti, umjetnosti na otvorenom, kreativnog načina opuštanja, meditacije kao i razloga za putovanja. Studenti 1. i 2. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Kinezilogija već imaju iskustva o toj zabavnoj tjelesnoj aktivnosti pokazujući svoje vještine, bili su koncentrirani, mirni, opušteni, graciozni i zabavni prateći osobni ritam.

KOJE INFORMACIJE O ZDRAVLJU TRAŽE I TREBAJU MLADI?

Domagoj KOSTANJEVAC

Učetvrtak, 31. ožujka 2022. na Filozofskom fakultetu Osijek održano je šesto predavanje u sklopu 10. ciklusa Otvorenog četvrtka. Predavanje naslovljeno *Što mladi žele znati o zdravlju, a nemaju koga pitati: prikaz istraživanja informacijskog ponašanja mladih pri pretraživanju zdravstvenih informacija* održala je izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek.

Na svijetu trenutno živi oko 1,8 milijardi mladih (riječ je o osobama od 10 do 24 godine starosti). Zdravje je izuzetno bitan resurs u svakoj životnoj dobi. Ipak, istraživanja o konzumaciji alkohola, pušenju te rizičnom spolnom ponašanju pokazuju da mladi u Hrvatskoj nisu svjesni važnosti vlastita zdravljia. Primjerice učenici u dobi od 13 godina u Hrvatskoj jako često konzumiraju alkohol, a mladi su skloni i rizičnom spolnom ponašanju. Zabilježujući je podatak i da u Hrvatskoj u dobroj skupini od 10 do 19 godina 11,5 % mladih ima neki mentalni poremećaj,



a svi ti poremećaji mogu značajno našteti zdravlju, obrazovanju te sposobnosti djece i mladih da privredjuju za život. Zato je mlade važno educirati o zdravlju, a pritom voditi računa o tome koje zdravstvene informacije mladi trebaju, žele znati i gdje ih traže. Upravo je to bio jedan od ciljeva predstavljenog jednogodišnjeg projekta *Istraživanje informacijskog ponašanja mladih pri pretraživanju zdravstvenih informacija na mobilnim uređajima* kojim je obuhvaćeno oko 1100 mladih u Osijeku. Mlade zanimaju različite zdravstvene teme, a teme o kojima žele znati više, ali ih je sram pitati ili o njima razgovarati, spolni su odnosi, ljubavne veze, spolno prenosive bolesti, trudnoća, depresija, kontra-

cepacija. Primarni izvor informacija u najvećem su im udjelu roditelji, a medicinske stručnjake kao izvor navodi 9,5 % ispitanika. Mladi vrlo često traže informacije samostalno na internetu pri čemu se najčešće služe Googleovom tražilicom, dok informacije rjeđe pronađe na društvenim mrežama, ciljanim mrežnim stranicama i forumima. Pritom je polovica ispitanika zadovoljna ponuđenim informacijama. Znatan je broj ispitanika rekao da bi volio imati stručnu osobu od koje mogu dobiti zdravstvene informacije (bilo uživo, e-poštom ili na neki drugi način). Istraživanje je pokazalo i da učenici s boljim predznanjem o zdravstvenim temama imaju više informacijskih potreba, češće pretražuju, žele znati više. Zaključno je rečeno da je nužna edukacija u okviru školskog sustava i savjetovališta, potrebno je uključiti informacijske stručnjake i knjižnice te općenito što više promicati zdravje.

Da je riječ o temi o kojoj se može i treba raspravljati, vidjelo se i prema raspravi nakon predavanja. Iduće predavanje iz ciklusa slijedi u travnju kad ćemo saznati više o ulozi medija u oblikovanju prvosvibanjskih rituala.

GOSTUJUĆE PREDAVANJE NA KINEZIOLOŠKOM FAKULTETU PROF. DR. SC. BOŠTJANA ŠIMUNIĆA - ERASMUS+ MOBILNOST

Zvonimir TOMAC

Prvu međunarodnu suradnju Kinezioološkog fakulteta Osijek putem Erasmus + mobilnosti održana je 4. i 5. travnja 2022. godine na Kinezioološkom fakultetu Osijek u kojoj je gostovao prof. dr. sc. Boštjan Šimunić. Prof. dr. Boštjan Šimunić jedan je od najcitatiranih slovenskih znanstvenika iz područja kinezilogije, a ujedno je i ravnatelj Instituta za kinezioološka istraživanja (IKARUS) koji djeluje u sklopu Znanstveno-raziskovalnog središča Kopar, Republika Slovenija. Njegovi su znanstveni interesi kinezilogija te fiziologija i biomehanika skeletnih mišića. U sklopu svojeg istraživačkog rada proučava akutne odgovore i kronične adaptacije mišića tijekom razvoja, starenja, treniranja i tjelesne neaktivnosti, a ujedno je i suautor dijagnostičke metode tenziomiografije. Prof. dr. sc. Boštjan Šimunić autor je velikog broja znanstvenih radova koji su citirani više od 2000 puta, recenzent nekoliko važnih časopisa iz područja kinezilogije i mentor mlađim istraživačima. Voditelj je i sudionik više slovenskih i međunarodnih znanstvenih projekata (L5-5550 Definition of non-invasive method for evaluation of muscle atrophy: from validation to application; L7-9421 Decomposition of skeletal muscle tensiomyogram and identification of contractile parameters sensitive to muscle adaptations; P5-0381 Kinesiology for quality of life; PANGEA - Physi-



cal activity and nutrition for great ageing; Italian Space Agency: BEDREST Valdoltra - Effect of weightlessness on human organism; Norway funds: A-Qu-A - Active and quality ageing in home environment; ERASMUS+ Sport: SCH-YA - Efficient recommended MVPA obtainment for school children and teenagers; World Antidoping Agency: Metabolic detection of insulin abuse in sports, itd.). Na Kinezioološkom fakultetu u Osijeku održao je tri iznimno zanimljiva predavanja studentima druge i treće godine preddiplomskog sveučilišnog studija Kinezilogija. Prvo održano predavanje bilo je na temu utjecaja mikrogravitacije na ljudsko tijelo te izazovima putovanja u svemir. Sljedeće predavanje usmjereno je na tenziomiografiju, inovativnu metodu, a gostujući

je predavač studente upoznao s njezinim primjenama u športskoj dijagnostici i rehabilitaciji. Predavanje je obuhvatilo razvoj i mogućnosti tenziomiografije kao metode procjene kontraktilnih odrednica mišića. Metoda je znanstveno validirana i potvrđena s više od 50 nezavisnih istraživanja, a daje informacije o kontraktilnim svojstvima mišića na objektivan i neinvazivan način. Osim informacija o sastavu mišića (primjerice udjelu brzih i sporih mišićnih vlakana), metodom je moguće procjenjivati zamor i simetriju mišića te pratiti akutne i kronične promjene funkcionalnog stanja mišića. Mogućnosti su primjene široke, od vrhunskog športa, rehabilitacije do istraživačkih projekata. Posljednje predavanje bilo je o sarkopeniji, pojavi koja se javlja tijekom starenja i postaje sve veći izazov u ostvarivanju zdravog starenja.

Nakon predavanja održana je i praktična demonstracija tenziomiografije te su se prisutni studenti i nastavnici upoznali s uređajem i njegovim mogućnostima. Tim gostovanjem nastavila se izvrsna suradnja Znanstveno-raziskovalnog središča Kopar i Kinezioološkog fakulteta Osijek.



Obilježavanje Svjetskog dana žaba

Olga Jovanović Glavaš

Unedjelju, 20. ožujka 2022. godine u ZOO vrtu Osijek, u suradnji s Odjelom za biologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, obilježen je Svjetski dan žaba. Taj datum obilježava se u svijetu od 2009. godine, a povod je njegova proglašenja činjenica da su žabe (i vodozemci općenito) najugroženija skupina kralježnjaka. Od danas poznatih 7453 vrsta žaba, gotovo je trećina ugrožena i zbog toga je cilj Dana žaba edukacija javnosti o važnosti tih jedinstvenih životinja. Žabe su evolucijski prvi pravopotpuni kralježnjaci i još uvek su djelomice ovisne o vodi te im je ona neophodna za razmnožavanje. Svi znamo da žabe najprije žive kao punoglavci u vodi, a potom se preobraže u odrasle žabe i neke vrste žive na kopnu, dok su neke cijeli život u blizini vode. Žabe imaju vrlo tanku i propusnu kožu koja je bogata žlijezdama zbog kojih su žabe tako glatke, a neke vrste imaju i otvorene žlijezde po tijelu. Zlatna žaba iz Kolumbije najugroženija je životinja na svijetu te sadrži dovoljnu količinu otrova da može usmrstiti i do 1000 ljudi. No žabe nisu opasne za ljude i neće nas ugristi, jedino trebamo paziti da ih ne diramo jer se otrov apsorbira



Mantella baroni small



Ameerega bilinguis



Atelopus spumarius small



Obična gatalinka

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matačovića



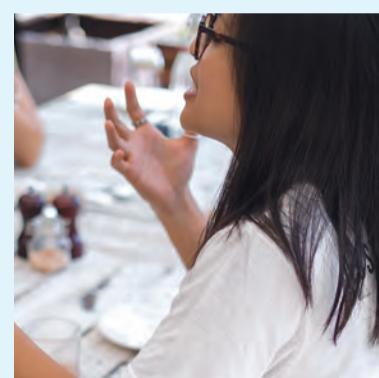
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Konverzacijiske vještine

Lucija COLOSETTI, Lucija ZEC,
Tamara ČAKAREVIĆ

Uprošlom tekstu najavljen je da ćemo se u sljedećim tekstovima baviti socijalnim vještinama. U socijalne vještine ubrajuju se i razne komunikacijske vještine, a među najvažnijima su konverzacijске vještine. Naime, ljudi su socijalna bića čiji je svakodnevni život prožet različitim međuljudskim odnosima koji uključuju prenošenje informacija, s težnjom za što jasnijom i bržom komunikacijom. Većinu svojeg života provodimo komunicirajući na određeni način, a ono što se mijenja, ovisno o socijalnoj situaciji, jest svrha za koju se komunikacija koristi. Jedan od najčešćih oblika komunikacije koji koristimo u svakodnevnom životu jest konverzacija, temelj za uspostavljanje i razvijanje dobrih uzajamnih odnosa. Konverzacija je primarni alat komunikacije koji je potreban kako bismo izgradili odnose s drugim ljudima, utjecali na njih, rješavali probleme i slično. Naizgled jednostavna, konverzacija je u stvarnosti često prilično složena jer međusobne interakcije nerijetko rezultiraju nesporazumom, a čak i sukobom. Konverzaciju bismo mogli smatrati svojevrsnim dinamičkim konstruktom jer uključuje i govorenje i slušanje. Međutim, u stvarnosti nije sve tako skladno i često smo svjedoci konverzacije u kojima glavna riječ vodi jedna osoba, dok se druga pokušava izboriti za svoje pravo glasa. Takav se razgovor i ne može nazvati konverzacijom jer očigledno nema vrlo bitnu karakteristiku, a to je aktivno slušanje. Dakle, vještine govorenja i slušanja od presudne su važnosti za održavanje konverzacije, no osim njih postoji još nekoliko vještina koje utječu na kvalitetu konverzacije: prilagodbu jezika situaciji, održavanje i predstavljanje teme razgovora, uklanjanje nesporazuma (ako do njih dode), prepoznavanje kada je naš red da govorimo, a kada sugovornik, pravovremeno odgovarajući na poruku koju šalje sugovornik te korištenje neverbalne komunikacije, koja je uvek prisutna, bez obzira o kakvoj je verbalnoj komunikaciji riječ. Neverbalna komunikacija tijekom konverzacije djeluje na različite načine, od toga da podržava govor dodajući nove informacije o kontekstu i povratnim informacijama, do uskladenosti ti-

jemkom konverzacije. Kada osoba posjeduje navedene vještine, može ih na ispravan način primjenjivati u različitim kontekstima, odnosno u razgovoru s različitim ljudima. Svaka konverzacija ima određeni kontekst u kojem se odvija, a ako jedan ili više sugovornika zanemare taj kontekst, može doći do obostranog nerazumijevanja pa sama konverzacija neće biti smislena. Neki su od čimbenika koji određuju kontekst jesu: cilj, mjesto i vrijeme razgovora. Također, odnosno među sugovornicima utječu na konverzaciju tako da definiraju potencijal i granice konverzacije. Jasno je da pojedinac neće na isti način razgovarati s roditeljima, profesorima ili osobom koja mu je potpuni stranac.



U kontekstu odnosa među sugovornicima, u obzir treba uzeti status, "moć" i ulogu nas i našeg sugovornika. Ovisno o kontekstu situacije i odnosu sa sugovornikom, mijenja se i naše ponašanje, odnosno već spomenuta neverbalna komunikacija koja se odnosi na naš ton glasa, izraz lica, kontakt očima te položaj i kretanje tijela. Za razliku od djece vrtićke i školske dobi, adolescenti i odrasle osobe svjesniji su emocija, stanja i želja svojeg sugovornika kao i posljedica koje njihovi postupci ostavljaju u komunikaciji, zbog čega lakše prilagodavaju sadržaj i stil govoru prilikom konverzacije s drugom osobom. Ako to pak ne možemo ili ne znamo napraviti, postoji nekoliko stvari na kojima možemo proraditi ako želimo uspostaviti ili održati konverzaciju s nekom osobom. Prije samog razgovora osoba može automatski stvoriti prvi dojam o nama na temelju informacija koje opaža iz neverbalnih znakova. Jedan od važnijih znakova jest kontakt

priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cijelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije i

Sveučilišni udžbenik

Istraživački SPaSS

● Autorice: prof. dr. sc. Jasna Horvat, izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč

Udjbenik *Istraživački SPaSS* prof. dr. sc. Jasne Horvat i prof. dr. sc. Josipe Mijoč objavljen je 2020. godine u izdanju Naklade Ljevak, Ekonomskoga fakulteta u Osijeku i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Obimom od 568 stranica *Istraživački SPaSS* razvija istraživačku suverenost studenata, nastavnika i stručnjaka te ih potiče na razvijanje vlastitih istraživačkih strategija. Udžbenik je dao doprinos i u metodici pisanja udžbenika jer



je ostvario veći broj inovativnih postupaka: a) oprimiruje četiri istraživačke studije čiji su primarni podatci online dostupni korisnicima udžbenika (<http://www.efos.unios.hr/spass/>), b) četiri istraživačke studije su stavno su analizirane u udžbeniku te su time dale metodički slijed istraživačkih koraka počuvenih pojašnjanjima, c) rezultati analize svake od četiriju istraživačkih studija pojašnjeni su, d) udžbenik je povezan kroz vlastitim osobnim računalima, e) primjenjenom didaktikom autorice su na daljinu ostvarile mentorsko podučavanje i sa studentima i s najširom zajed-

nicom. Udžbenik *Istraživački SPaSS* namijenjen je svim obrazovnim visokoškolskim razinama u svim poljima društvenih znanosti (ekonomiji, pravu, politologiji, informacijskim i komunikacijskim znanostima, sociologiji, psihologiji, pedagogiji, educacijsko-rehabilitacijskim znanostima, logopediji, kinezijologiji, demografiji, socijalnim djelatnostima, sigurnosnim i obrambenim znanostima te interdisciplinarnim društvenim znanostima). Udžbenik *Istraživački SPaSS* obveznom je literaturom na doktorskom studiju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Doktorskoj školi Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i većem broju kolegija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Autorice su za udžbenik *Istraživački SPaSS* nagradene Državnom nagradom Ivan Filipović za doprinos visokoškolskom obrazovanju.